

oxygen

Energie pentru afaceri

Liberalizarea pietei gazelor naturale din România

INTERVIU CU
Cristian Dandu,
Director Marketing & Vânzări
GDF SUEZ Energy România P34

DOSAR P23
■ LIBERALIZAREA, DUPĂ CALENDAR,
MAI DEVREME SAU MAI TÂRZIU

■ PANORAMA INVESTIȚIILOR ÎN ENERGIE
LA NIVEL GLOBAL P18

SOLUȚII PRACTICE TIPURI DE
MATERIALE ȘI EFICIENȚA LOR
PENTRU REABILITAREA TERMICĂ P15

CODUL REȚELEI
MOMENTUL IMPLEMENTĂRII P40

Afacerea dumneavoastră are nevoie de un control sporit al costurilor?

Doriți să maximizați profitul companiei dumneavoastră prin minimizarea costurilor energetice, crescând, astfel, competitivitatea afacerii pe piață?

Vă invităm să alegeți **oferta de eficiență energetică** de la GDF SUEZ Energy România, ce acoperă:

- auditul energetic;
- consultanța de specialitate (recomandări și planuri de acțiune, studii de fezabilitate);
- variantele de propuneri tehnice;
- facilitarea accesului la soluțiile de finanțare;
- execuția și mentenanța (facility management).

Alegând oferta noastră de eficiență energetică, veți beneficia de un control mai bun asupra costurilor.

Momentul liberalizării

STELUȚA IFTIMIE

Editor coordonator Revista Oxygen nr. 19
GDF SUEZ Energy România

În această ediție a revistei Oxygen ne-am propus să dezbaterem două dintre cele mai importante subiecte ale momentului de pe piața de energie: liberalizarea pieței gazelor naturale din România și Codul Rețelei.

In contextul liberalizării pieței de gaze naturale, colaborarea cu GDF SUEZ Energy România înseamnă pentru clienți, în primul rând, posibilitatea de a alege oferte de energie adaptate afacerii lor. Prin ofertele pe care le dezvoltă în fiecare zi, compania noastră își propune să construiască parteneriate bazate pe angajamente ferme și soluții energetice adecvate. Despre acestea, vă invităm să citiți în paginile 34-37, în interviul acordat de dl Cristian Dandu, Director Marketing & Vânzări GDF SUEZ Energy România.

În ultima perioadă, tot mai mulți oficiali, specialiști etc. și-au exprimat îngrijorările cu privire la impactul prețurilor la energie asupra unor industrii, iar unele state membre UE au ajuns chiar să dezbată posibilitatea înghețării prețului și chiar eliminarea subvențiilor la energiile regenerabile. De altfel, în ultimul său raport – World Energy Outlook 2013 – Agenția Internațională pentru Energie (IEA) arată că prețurile mari la energie afectează competitivitatea Uniunii Europene. Toate aceste teme, dar și pozițiile unora dintre cei mai importanți

specialiști în domeniu le abordăm pe larg în Dosarul special, începând cu pag. 23.

Codul Rețelei este și el la momentul implementării, iar impactul său asupra pieței îl dezbaterem la pag. 40. Codul Rețelei înseamnă un set de reguli precis definite, valabile pentru toți utilizatorii de rețea, fie că vorbim de producători, importatori, furnizori, distribuitori sau de consumatori finali de gaze naturale. Este măsura prin care se urmărește realizarea unui management mai bun al Sistemului Național de Transport și eliminarea dezechilibrelor.

„Proiectul Corbetti, centrala geotermală a Africii” (pag. 12), „Tipuri de materiale și eficiența lor pentru reabilitarea termică” (pag. 15), interviul cu Alexandru Buruiană, Șef Serviciul Exploatare în cadrul Direcției Strategie și Dezvoltare (pag. 48) și Carmen Uscatu (pag. 66), fondator Asociația „Dăruiește Viață” sunt o parte din celelalte subiecte ale ediției de vară a revistei Oxygen.

Lectură plăcută!

GDF SUEZ Canada a investit, în ultimii șase ani, 6 miliarde de dolari în energie eoliană și a dezvoltat zece ferme eoliene și două câmpuri fotovoltaice. Astfel, GDF SUEZ a devenit unul dintre operatorii de top de energie regenerabilă din Canada.

pag. 42

GDF SUEZ a început, pe 8 martie 2014, producția de gaz de la al doilea puț din câmpul gazeifer Juliet, câmp descoperit în decembrie 2008. Acesta este un pas extrem de important pentru GDF SUEZ, ce marchează consolidarea poziției companiei printre producătorii de gaz din Marea Nordului.

pag. 18

p03 PUNCT DE VEDERE

p06 ȘTIRI

p10 TOP STORY

TEHNOLOGII DE VÂRF **p12**

p15 SOLUȚII PRACTICE

LIBERALIZAREA PIEȚEI GAZELOR NATURALE

p18 PANORAMA: Investiții în

energie pe glob

p20 OPORTUNITĂȚI

DOSAR p23-37

p24 PUNCTUL PE Î

p30 OPINIE

p32 DIN CULISE

INTERVIU cu Cristian Dandu,

director Marketing & Vânzări

GDF SUEZ Energy România **p34**

CODUL REȚELEI:

momentul implementării **p40**

p42 RESURSE

ISTORIA ENERGIEI **p44**

ECONOMIE DE ENERGIE **p46**

INTERVIU cu Alexandru Buruiană,

Șef Serviciul Exploatare în cadrul Direcției

Strategie și Dezvoltare **p48**

ECOLOGIE **p52**

PENTRU COMUNITATE **p56**

p58 ENGLISH SUMMARY

p62 ÎNCARCĂ-ȚI BATERIILE

p64 CALENDAR DE EVENIMENTE

ALTERNATIVE: Interviu cu

Carmen Uscatu **p66**

oxygen

Energie pentru afaceri

COLEGIUL EDITORIAL

CAROL POPA

Are o experiență de 14 ani în presa economică. S-a specializat în domeniul energiei la săptămânalul *Capital*, a fost parte din echipa de conducere a publicației *Banii noștri* și a condus proiecte editoriale diverse. Urmează programul MBA al Open University din UK, deține un master în Managementul Riscului la European Enterprise Institute din Belgia.

SIMONA GEORGESCU

De zece ani în presă, a coordonat sau editat publicații cu teme diverse, de la cele pentru adolescenți până la reviste *glossy* pentru femei, fiind implicată și în numeroase proiecte de *custom*.

AURELIU LECA

Profesor, șef de catedră, Catedra UNESCO de Științe Inginerești, Universitatea Politehnică București, este membru fondator al Academiei de Științe Tehnice, autor și coautor a sute de lucrări și comunicări științifice pe teme de ingineria sistemelor energetice și management energetic.

STELUȚA IFTIMIE

Specialist marketing senior, în cadrul Serviciului Marketing, GDF SUEZ Energy România. A absolvit Facultatea de Chimie Industrială, Secția Ingineria Protecției Mediului în Industria Chimică și Petrochimică. A urmat programul de masterat în Marketing și Comunicare în Afaceri al A.S.E.

ECHIPA RINGIER ROMÂNIA

Custom Publisher
Carmen Ionescu

Editor de specialitate
Carol Popa

Editor coordonator
Simona Georgescu

Editori
Adrian Cițan
Laurențiu Lipan
Valentina Ciobanu

Secretar General de Redacție
Cătălina Dănăilă

Corectură
Oana Enache

Art Director
Cătălin Andrei

Foto
Dan Borzan,
Shutterstock

Tipar
INFOPRESS S.A.

Acest document a fost tipărit într-o tipografie eco-responsabilă, pe hârtie certificată FSC și conține materie reciclată.

ECHIPA GDF SUEZ ENERGY ROMÂNIA

Ideea revistei și coordonare
Florina Pînzaru

Manager de proiect și editor coordonator al numărului 19
Steluța Iftimie

Colegiul de redacție
Cristian Dandu
Amaury Lamarche
Adina Susanu
Laurențiu Gava
Gabriel Florea
Cristian Tudose
Amalia Anghel
Ramona Sărărescu
Ana Covaci-Putna

REDACȚIE: Novo Parc, bd. Dimitrie Pompeiu, nr. 6, sector 2, București;
tel. +4021 209 33 34;
fax: +4021 203 56 31;
e-mail: oxygen@ringier.ro

Revistă publicată de GDF SUEZ Energy România
www.gdfsuez.ro
ISSN 1844 - 7740

Notă: punctele de vedere exprimate în articolele acestei publicații aparțin autorilor și nu reflectă, în mod necesar, opinia GDF SUEZ Energy România.

p18

p20

p26

p47

UE vrea să consolideze aprovizionarea cu gaz lichefiat pe coridorul sudic

Conform noii strategii energetice a blocului comunitar, Comisia Europeană are în plan dezvoltarea coridorului sudic de aprovizionare cu hidrocarburi, inclusiv în domeniul gazelor naturale lichefiate. Potrivit unui comunicat al Comisiei, preluat de hotnews.ro, „finalizarea pieței interne a energiei și construirea legăturilor lipsă din infrastructură sunt esențiale pentru a reacționa rapid în caz de posibile întreruperi ale aprovizionării, prin direcționarea fluxurilor de energie în funcție de necesități și acolo unde este nevoie pe întreg teritoriul UE. Comisia a identificat aproximativ 33 de proiecte de infrastructură critice pentru securitatea energetică a UE. În afară de acestea, Comisia propune extinderea obiectivului în ceea ce privește interconectarea capacității de producție de electricitate instalată la 15% până în 2030, ținând cont de aspectele de cost și de potențialul schimburilor comerciale în regiunile relevante.“

ROMÂNIA A POLUAT CU 14% MAI PUȚIN ÎN 2013

Cantitatea de CO₂ eliberată în atmosferă în România a scăzut cu peste 10 milioane de tone anul trecut, potrivit estimărilor preliminare ale Eurostat și preluate de site-ul zf.ro. Astfel, emisiile totale au fost de 63 de milioane de tone, plasând România pe locul 11 între cele 28 de state membre. Țara noastră a reușit această performanță grație unei modificări substanțiale în mixul energetic național, în care energia din surse regenerabile a redus cota de piață a termocentralelor pe bază de cărbune. În plus, anul hidrologic bun a reușit să determine o producție de energie hidro de 28% din total, după doi ani de secetă.

06

Facturi mai mici la energie electrică

De la 1 iulie, consumatorii casnici plătesc, în medie, cu 2,6% mai puțin la facturile de energie electrică, unul dintre factorii determinanți pentru această scădere fiind diminuarea contribuției pentru cogenerarea de înaltă eficiență, conform Autorității Naționale de Reglementare în domeniul Energiei (ANRE), informație preluată de Mediafax. „Deși prețurile din grila tarifară aprobată prin Ordinul ANRE nr. 57/2014 au fost majorate cu 1,89%, ca urmare a recunoașterii în prețul de achiziție reglementat a impozitului pe construcții, la consumatorii casnici se va înregistra o reducere a prețului energiei electrice (fără taxe) în medie cu 0,9%”, conform ANRE.

text SIMONA GEORGESCU foto SHUTTERSTOCK

Industria mari din UE vor plăti mai puțin pentru subvenționarea energiei regenerabile

Industria mari consumatoare de energie electrică ale Europei au reușit să scape de o bună parte din obligațiile necesare pentru existența unei economii în care se emite mai puțin dioxid de carbon. Comisia Europeană a schimbat anumite părți-cheie dintr-un set de reglementări privind acordarea de ajutoare de stat în UE, reducându-se astfel subvențiile pentru energia regenerabilă pe care erau obligate să le plătească industriile grele, după cum scrie The Wall Street Journal. În schimb, noile reguli stabilesc termeni mai duri pentru subvențiile guvernamentale acordate producătorilor de energie din surse precum cea eoliană și solară. Comisia a mai declarat că subvențiile guvernamentale pentru energia regenerabilă au determinat progrese în obiectivele de mediu, dar au cauzat „distorsiuni serioase ale pieței și costuri în creștere pentru consumatori”.

Export dublu de electricitate în 2013

În țara noastră s-a consumat o cantitate mai mică de electricitate în anul 2013, comparativ cu 2012, însă exportul de energie s-a dublat, conform unui raport al Autorității Naționale de Reglementare în Energie. În 2013, consumul de electricitate în România a fost de 49,69 TWh, cu 5% mai puțin decât în 2012, când s-a înregistrat un consum de 52,36 TWh, conform România TV. Și producția de electricitate a fost în scădere cu aproximativ 2% în 2013, de la 56,71 TWh la 55,78 TWh. În schimb, exportul de energie al României a fost mai mult decât dublu, ajungând la 2,47 TWh, față de doar 1,15 TWh în 2012. Potrivit ANRE, Hidroelectrică a fost cel mai mare producător de energie electrică la nivel național anul trecut, având o cotă de piață de 28,2%.

Consumatorii industriali care nu vor plăti până la 85% din certificatele verzi nu vor putea face concedieri

Consumatorii industriali care vor fi exceptați de la plata a până la 85% din certificatele verzi trebuie să mențină locurile de muncă timp de zece ani (pe durata schemei de sprijin) și să diminueze consumul de energie cu 20%, până în 2020. Aceste informații, publicate de Agerpres, apar în anexa proiectului de Hotărâre de Guvern inițiat de Ministerul Economiei privind exceptarea unor categorii de consumatori finali de la aplicarea Legii nr. 220/2008 pentru stabilirea sistemului de promovare a producerii energiei din surse regenerabile. Pentru a beneficia de schema de sprijin, companiile industriale trebuie să îndeplinească mai multe condiții, cumulative: nu trebuie să înregistreze debite restante la bugetele componente ale bugetului general consolidat, să efectueze investiții în urma cărora consumul de energie primară să scadă cu 20% până în anul 2020, să realizeze audituri energetice cu experți autorizați, să mențină numărul de locuri de muncă pe durata schemei și să încheie parteneriate cu instituții de învățământ pentru realizarea de specializări în domeniul de activitate (școli profesionale, calificare la locul de muncă, burse de studii etc.).

text SIMONA GEORGESCU foto SHUTTERSTOCK

Comaniile din România cu disponibilitate de certificate de emisii CO₂, înregistrate în sistemul european

Până la finalul lunii aprilie, companiile din România cu disponibilitate de certificate de emisii CO₂ au fost obligate să se înregistreze în sistemul european, conform energielive.ro. „De când am preluat Directiva Europeană de comercializare a certificatelor de gaze cu efect de seră, companii importante din România, indiferent că sunt de stat sau private, au trebuit să se conformeze la reglementări și reguli similare cu companii din Suedia. Din punctul de vedere al Ministerului Mediului și Schimbărilor Climatice, dacă nu există un profesionalism în abordările în toate domeniile tehnice pe care le avem, șansele ca să putem să gestionăm bine domeniul sunt aproape zero“, a fost declarația lui Attila Korodi, ministrul Mediului, în legătură cu acest subiect.

2013, consum național de gaze de 132,6 mil. MWh

Anul trecut, consumul național de gaze a totalizat 132,6 milioane de MWh, în scădere cu 8,2% față de anul anterior (144,5 milioane de MWh), potrivit raportului pentru 2013 al pieței de gaze naturale, realizat de Autoritatea Națională de Reglementare în domeniul Energiei (ANRE) și preluat de Agerpres. Raportul mai arată că, în 2013, România a consumat gaze de producție internă în proporție de 84,72%, iar gazele de import au acoperit 15,28% din consum.

România va exporta energie electrică în Albania

Ministrul român al Economiei, Constantin Niță, și omologul său albanez au agreeat un contract de export de energie din România spre Albania în valoare de un miliard de euro pe an. „Ministrul Economiei, Constantin Niță, a negociat și a bătut palma cu omologul său albanez pentru un contract de un miliard de euro pe an. Contractul prevede exportul unei cantități

de 2,5 TWh de electricitate pe an“, conform surselor guvernamentale, preluate de capital.ro. Potrivit acestora, detalii despre contract și sursele de proveniență a energiei urmează să fie discutate în perioada următoare. Prin urmare, cantitatea de energie care va merge la export în Albania echivalează cu 5% din consumul României din anul 2013 (de 49,6 TWh).

08

China va construi centrale nucleare cu tehnologie din SUA

text SIMONA GEORGESCU foto SHUTTERSTOCK

Reprezentanții Chinei vor să construiască centrale nucleare pentru a le înlocui pe cele pe cărbune, mult mai poluante, conform WantChinaTimes.com. Iar ceea ce este mai interesant este faptul că vor să facă acest lucru cu tehnologie din generația a treia din Statele Unite ale Americii. Deciziile pentru acest proiect au fost luate în cadrul unei adunări a Comisiei Naționale pentru Energie, condusă de premier. Potrivit Administrației Naționale de Securitate Nucleară din cadrul Ministerului Protecției Mediului, guvernul Chinei a aprobat deja amplasamentele pentru reactoarele 1 și 2 ale centralei nucleare Xudabao, din Liaoning, provincie din nord-estul Chinei, și pentru reactoarele 3 și 4 ale centralei Haiyang, din Shandong, provincie din estul Chinei.

Anumite molecule pot stoca și elibera energie solară la infinit

O echipă de oameni de știință de la Institutul Tehnologic din Massachusetts (MIT) și de la Universitatea Harvard au descoperit o modalitate de a stoca energia solară sub formă de energie calorică, la nivel microscopic, în niște molecule ce ar putea fi apoi folosite pentru a încălzi locuințe, apă sau pentru a găti, conform unui material publicat de TheAtlantic.com. Oamenii de știință susțin că aceste molecule pot stoca energia oricât de mult timp și pot fi refolosite la nesfârșit, fără a emite deloc gaze cu efect de seră. Din păcate, în ciuda descoperirilor impresionante, cercetătorii nu au reușit încă să construiască un dispozitiv capabil să fie folosit continuu pentru încălzire.

Central Europe Energy Partners: Europa Centrală trebuie să investească 400-460 miliarde de euro în generarea eficientă de energie electrică

Pentru a satisface orientările de politică energetică pentru anul 2020, Europa Centrală trebuie să facă investiții de 400-460 miliarde de euro în generarea și transmiterea eficientă de energie electrică, după cum susține un comunicat al Central Europe Energy Partners (CEEP), o asociație de întreprinderi și organizații din Europa Centrală, care colaborează cu Uniunea Europeană. Este o cheltuială uriașă, cu un efect major asupra prețului energiei electrice. Diversele estimări prevăd că prețurile energiei electrice pentru clienții industriali din UE11 ar putea crește între 40 și

60%, iar acest lucru va avea un impact și asupra consumatorilor individuali. „Pentru a inversa această tendință, țările din Europa Centrală trebuie să își dezvolte industria în mod eficient și consecvent, creând în mod eficace noi locuri de muncă. În acest scop, acestea au nevoie de energie ieftină, generată, în principal, din surse interne. Reindustrializarea, utilizarea optimă a materiilor prime indigene și energia ieftină nu mai constituie provocări ale viitorului. Avem nevoie de o decizie acum, înainte de a fi prea târziu“, se mai arată în comunicatul preluat de hotnews.ro.

Instalațiile de energie regenerabilă ar putea fi oprite ca urmare a supraproducției

Tranziția Europei spre un sistem energetic bazat pe energiile regenerabile a înregistrat progrese atât de mari încât este posibil ca instalațiile regenerabile să fie oprite din cauza supraproducției, conform Bloomberg. Creșterea de cinci ori înregistrată la producțiile de energii verzi în Europa în ultimul deceniu a condus la scăderea prețurilor la cel mai mic nivel din ultimii cinci ani și astfel s-au șters 400 de miliarde de dolari din valoarea de piață a companiilor de utilități. În lumina noilor condiții, operatorii de rețea ar putea limita producția de energie solară și eoliană în momentele în care cererea se află la un nivel scăzut, pentru a împiedica supraîncărcarea rețelelor de electricitate. „În unele state membre am mers prea repede cu creșterea energiilor regenerabile“, a declarat și comisarul european pentru energie, Guenther Oettinger, la conferința Eurelectric, organizată la Londra, preluat de Agerpres.

TOP STORY

Liberalizarea piețelor energetice în Europa – de la obiectivele inițiale la realitatea prezentă

Calendarul liberalizării pentru piața gazelor naturale a stârnit vii dispute privind evoluția prețurilor după liberalizare. O preocupare firească, ce a străbătut Europa de la Vest la Est pe parcursul ultimilor 35 de ani, ca urmare a proceselor firești de interconectare și de liberalizare a piețelor concurențiale.

text CAROL POPA
foto SHUTTERSTOCK

10

Piețele de gaze din Europa au fost concepute după al Doilea Război Mondial ca piețe monopoliste, societățile comerciale care acționau pe aceste piețe fiind considerate companii de interes național sau local. Ele funcționau ca monopoluri naturale, iar prețurile cu care operau erau stabilite pe criterii sociale, politice și economice.

EFICIENTIZAREA MONOPOLURILOR

Începând cu anul 1980, după cea mai importantă criză a petrolului de la sfârșitul secolului trecut, statele europene au pus problema eficientizării acestor monopoluri. Astfel, în unele țări, printre care și Franța, în vederea reducerii costurilor de operare și transport prin rețele s-au încheiat contracte sociale între Guvern și societățile ce dețineau monopoluri naturale, prin care se urmărea impunerea unor indicatori de eficiență, dintre care cel mai important era reprezentat de reducerea costurilor și implicit a prețurilor și tarifelor concomitent cu creșterea calității în prestarea serviciilor. În alte țări, precum Marea Britanie, s-a trecut la privatizarea sectorului public, care a determinat creșterea calității serviciilor și reducerea prețurilor de vânzare.

PRIMII PAȘI SPRE LIBERALIZARE

Primele privatizări în acest sector au reprezentat și primii pași spre liberalizare. Companiile intrate în proprietate privată au cucerit pas cu pas teritoriul ocupat de monopolurile de stat. Dar investițiile realizate de companiile private în rețele de conducte de transport și distribuție aveau la bază evaluări de consum care nu întotdeauna au fost confirmate de realitate. Incertitudinea care plana asupra modului în care se derulează liberalizarea pieței de gaze la nivel european a contribuit la temerile investitorilor privind majorarea producției și a capacității de transport. Consiliul Europei, printr-o serie de directive, a căutat să impună demopolizarea pieței de gaze prin instaurarea unor pași concreți care trebuie realizați, astfel încât să se facă trecerea treptată de la o piață monopolistă la una liberă. Această

orientare spre o piață liberă de gaze, deși prezintă avantaje certe, nu trebuia realizată fără o strategie de securitate energetică, deoarece aproximativ 70% din sursele de gaze care alimentează Europa erau atunci, și sunt și în prezent, în țări din afara UE, cum ar fi Rusia, Norvegia și Algeria.

EFACTELE DESCHIDERII PIEȚELOR

Ca urmare a adoptării, în 1998, a unei legi comunitare ce prevedea liberalizarea parțială a pieței gazelor naturale, începând cu 10 august 2000, cetățenii Uniunii Europene se așteptau în acel an la mari reduceri de preț la gaze naturale. În realitate, în lunile ce au urmat deschiderii piețelor, oficialii europeni anticipau o creștere a prețurilor gazelor naturale pe piețele comunitare, acestea fiind direct legate de prețul țițeiului, care în perioada 1998-2000 a atins cel mai ridicat nivel din acel deceniu.

„Prețurile vor începe totuși să scadă pe termen lung, pe măsură ce liberalizarea va forța companiile din acest domeniu – dintre care multe se bucură încă de o poziție de monopol – să devină tot mai competitive. Pe măsură ce piețele europene se liberalizează, prețurile vor începe să scadă”, susținea atunci Clare Spottiswoode, fost responsabil în industria britanică a gazelor naturale, care a supravegheat procesul de dereglementare a acestei piețe în Marea Britanie în anii '90, citat de Reuters. Începând cu 10 august 2000, toate statele membre ale UE, mai puțin Portugalia și Grecia, au avut obligația de a deschide concurenței cel puțin 20% din piețele naționale ale gazelor naturale, conform prevederilor directive adoptate în 1998 la nivel comunitar.

Comisia Europeană a constatat, la un an de la implementarea deciziei, în iulie 2001, că scopul urmărit prin această liberalizare – scăderea prețurilor – nu a fost atins. Dimpotrivă, în ciuda concurenței în creștere, prețurile gazelor naturale pe piețele europene aproape s-au dublat pe parcursul celor 12 luni, ajungând la 0,25 lire/100.000 Btu, în timp ce prețul țițeiului a urcat la 30 dolari barilul. De altfel, în 2001 existau voci care susțineau că noile reglementări în domeniul gazelor naturale nu vor genera reduceri spectaculoase de preț, de

natura celor înregistrate pe piața electricității, a cărei liberalizare începuse cu un an mai devreme. Motivul era simplu: pe piața electricității existau numeroși furnizori, iar supraoferta genera o concurență puternică, în timp ce piața gazelor naturale este dominată de patru producători importanți – Rusia, Norvegia, Algeria și Olanda – iar oferta este controlată. Evident, doi ani mai târziu, s-a constatat că s-a înregistrat o scădere a tarifelor de distribuție, o creștere a performanței și eficienței în serviciile de furnizare, iar toate aceste reduceri de costuri s-au resimțit și la consumatorul final. Fenomenul înregistrat în procesul de liberalizare a piețelor de energie din vestul Europei s-a repetat în egală măsură în țările din estul european. Mai întâi în Cehia, Polonia și Ungaria, începând cu anul 2004, apoi în România și Bulgaria din 2007. Atât în Bulgaria, cât și în Ungaria, liberalizarea piețelor energetice a făcut obiectul unor dezbateri publice ce au condus la demisia la nivel guvernamental. Asta deși Ungaria a aplicat, până în februarie 2014, o politică de prețuri ce a protejat consumatorul autohton de prețurile de operare a importurilor de gaze. Astfel, prețurile practicate la ieșirea de gaze naturale din Ungaria către statele vecine, inclusiv România, era de aproximativ opt ori mai mare decât prețul practicat la intrarea gazelor pe teritoriul Ungariei. Profiturile încasate din aceste operațiuni se regăseau în tarifele mici de furnizare a gazelor naturale pe teritoriul Ungariei. ■

Începând cu 10 august 2000, toate statele membre ale UE, mai puțin Portugalia și Grecia, au avut obligația de a deschide concurenței cel puțin 20% din piețele naționale ale gazelor naturale.

Proiectul Corbetti

Centrala geotermală a Africii

text SIMONA GEORGESCU foto SHUTTERSTOCK

Compania islandeză Reykjavik Geothermal se pregătește de construirea unei centrale electrice geotermale lângă un vulcan din Rift Valley, Etiopia. Este vorba de un proiect de 4 miliarde de dolari, iar Statele Unite ale Americii sunt principalul susținător.

In luna iulie a acestui an, compania islandeză de centrale electrice geotermale Reykjavik Geothermal (RG) va începe forajul în Etiopia, în baza proiectului Corbetti. RG a semnat o înțelegere cu guvernul etiopian în luna octombrie a anului trecut, după doi ani de discuții și expertize, Gunnar Orn Gunnarsson, CEO al companiei, declarând că energia produsă aici va fi folosită de rețeaua națională din Etiopia în clipa în care va începe producția comercială. Decizia construirii unei asemenea centrale a luat naștere în urma faptului că prin rocile crăpate ale vulcanului inactiv din Rift Valley se ridică aburi ce depășesc o temperatură de 250°C la suprafață, ceea ce-i face potriviți pentru producerea de electricitate.

Centrala geotermală se va construi la 124 mile sud de capitala Etiopiei, Addis Ababa, și este prima de acest gen, scopul său fiind să asigure energie regenerabilă pentru a doua cea mai populată țară din Africa. Proiectul va fi dezvoltat în zona Corbetti, iar primii 10 MW ai noii centrale vor fi activi în anul 2015, cu o creștere la 100 MW în 2016, capacitatea maximă, de 500 MW, urmând să devină activă începând cu 2018. Centrala va fi complet funcțională în anul 2021, iar energia produsă va fi folosită atât pentru consumul local, cât și pentru exportul în țările învecinate, conform președintelui Ethiopian Electric Power

Corporation, Miret Debebe. „Africa trebuie să se schimbe și energia este motorul acestei transformări“, susține Hailemariam Desalegn, prim-ministrul Etiopiei: „În următorii 30 de ani trebuie să producem 80.000 MW din energie termală, eoliană și solară. Nu doar pentru Etiopia, dar și pentru țările învecinate. Acest lucru nu se poate realiza doar prin investiție publică, trebuie să facem parteneriate cu sectorul privat. Din acest punct de vedere, un asemenea proiect, de 1.000 MW, în colaborare cu Reykjavik Geothermal, este un start important. În acest moment, Africa nu are nevoie doar de ajutor, ci și de inves-

țiții“. Proiectul Corbetti este susținut în primul rând de guvernul Statelor Unite, ca parte a Power Africa, o politică de 7 miliarde de dolari implementată de președintele Barack Obama cu scopul creșterii accesului la electricitate a continentului african. Etiopia este o republică federală democratică, aflată în nord-estul continentului negru, supranumită și Cornul Africii. Strategic, ea este apropiată de Orientul Mijlociu și Europa și asigură un acces ușor către cele mai importante porturi ale regiunii, sporind influența internațională. Se învecinează cu Sudan în vest, Somalia și Djibouti în est, Eritrea în nord și Kenya

în sud. Are o suprafață de 1.112.000 km² și este populată de 91 milioane de locuitori, fiind a doua cea mai mare țară din Africa. Prin proiectul Corbetti, Etiopia are șansa de a se rupe de investițiile locale și de cele ale Chinei (implicată masiv în zona infrastructurii), care au monopolizat țara în ultimii ani. Guvernul etiopian a dezvoltat o piață economică dominată de stat după ce rebelii au înlăturat

regimul militar socialist în anul 1991. În timp ce investițiile private au fost încurajate în sectoare precum agricultura, guvernul a dus o politică de monopol în zona serviciilor financiare, transportului, energiei și telecomunicațiilor. Pentru că își dorește să devină un exportator local de energie, Etiopia trebuie să investească mult și în infrastructură în următorii ani. Astfel, în urma acestui proiect,

Banca Chinei va investi 1 miliard de dolari în linia de transmisie a centralei, în timp ce alte organizații financiare chineze finanțează mai multe rute de transport de pe teritoriul Etiopiei. În plus, din dorința de a câștiga statutul de carbon-neutru în anul 2025, autoritățile etiopiene vor să dezvolte proiecte și pentru investițiile în energie eoliană, solară și alte surse de energie verde.

ETHIOPIAN ELECTRIC POWER CORPORATION

Ethiopian Electric Power Corporation (EEPCO) este o organizație publică ce a luat ființă în 1948, pe o perioadă nelimitată, și are puterea și atribuțiile fostei Ethiopian Electric Light and Power Authority. Scopul acestei organi-

zații este de a dezvolta proiecte pentru energia electrică, în acord cu politicile de dezvoltare economice și sociale ale guvernului, și de a descoperi alte activități menite să o ajute să-și atingă scopul energetic.

REYKJAVIK GEOTHERMAL

Reykjavik Geothermal (RG) este o companie de dezvoltare geotermală, fondată în Islanda în anul 2008, de către un grup de experți geotermali. Activitatea companiei constă în dezvoltarea resurselor de energie geotermală, pentru creșterea producției la scară ridicată.

RG identifică locații în care resursele geotermale pot fi dezvoltate în acord cu nevoile locale pentru energie regenerabilă. Până acum, a dezvoltat și a explorat proiecte geotermale în 30 de țări, inclusiv cea mai mare centrală geotermală din Hellisheidi, Islanda.

„Contractul nostru cu EEPCO și guvernul etiopian este o realizare importantă. Reykjavik Geothermal va fi primul Independent Power Producer (IPP) în Etiopia, iar proiectul Colbetti va fi cea mai mare hidrocentrală termală construită în Africa. Acordul pentru capacitatea de 1.000 MW, o investiție de peste 4 miliarde de dolari de-a lungul a 8-10 ani, confirmă încrederea investitorilor străini în dezvoltarea și stabilitatea economiei etiopiene. Acest proiect va fi coordonat de investitori privați americani și a generat o atenție sporită din partea agențiilor implicate în inițiativa Power Africa, anunțată de președintele Obama.“

Michael Philipp,
președinte Reykjavik Geothermal

Sursa: www.bloomberg.com

„Proiectul Corbetti este un nou model de dezvoltare la scară largă a sistemelor energetice în Africa. Proiectul combină cunoștințele tehnice ale Islandei cu capacitatea în energie geotermală a Etiopiei și cu sprijinul financiar și expertiza Statelor Unite. Acest proiect va stabili un nou punct de reper în cazul celor finanțate de sectorul privat și va ajuta Etiopia să-și atingă potențialul energetic maxim.“

Miheret Debebe,
CEO EEPCO

Sursa: www.sustainablebusiness.com

„Acest acord istoric pentru Etiopia este un tribut adus liderului vizionar H.E. Meles Zenawi. Fostul prim-ministru a fost purtătorul de cuvânt al Africii la conferințele despre schimbările climatice globale și un luptător înflăcărat pentru energia verde și regenerabilă.“

Nejib Abba Biya,
președinte Rift Valley Geothermal

Sursa: www.reykjavikgeothermal.com

text SIMONA GEORGESCU foto SHUTTERSTOCK

Tipuri de materiale și eficiența lor pentru reabilitarea termică

Termoizolarea corectă și eficientă a locuințelor este un subiect „fierbinte”, având în vedere costurile în continuă creștere la încălzire, dar și nevoia stringentă de economisire a energiei pentru a limita poluarea și efectul de seră generat de aceasta. Pe piață există diferite soluții de termoizolare, de la cea mai comună, cu polistiren, până la cele avansate, cu folie vidată, gel de siliciu sau material ceramic.

text ADRIAN CÎLȚAN foto SHUTTERSTOCK

In ultimii ani, țara noastră a intrat într-o campanie de reabilitare termică a blocurilor, pentru a economisi energie și a scădea valoarea facturilor la întreținere. În cazul construcțiilor noi (case și clădiri), gradul de izolare termică a crescut semnificativ. Dar tot acest proces nu trebuie făcut fără aportul unui specialist, un auditor energetic, care să aprecieze toate aspectele legate de termoizolare (consumurile pentru încălzire, apă caldă, iluminat), ventilarea mecanică și climatică și să găsească soluțiile optime, atât din punct de vedere tehnic, cât și economic, pentru ca, în final, clădirea să obțină un certificat de performanță energetică în acord cu normele Uniunii Europene. Dar atunci când se face termoizolarea unei clădiri se produc și anumite greșeli, pornind de la cele de statică a construcției, de execuție sau de componente ale sistemului, până la cele legate de alegerea, pe criterii financiare, a unor materiale de izolare cu deficiențe în privința coeficientului de izolare.

DE LA POLISTIREN LA PERLIT ȘI VATĂ DE LEMN

În construcțiile din România, apariția, în anul 1989, a STAS 6472/3-89 a marcat un progres atât în privința valorilor rezistențelor termice minime cerute, cât și în stabilirea unui mod de calcul mai riguros, care include efectul punților termice și previne riscul la condens. Între 1990 și 1992, numărul locuințelor tip bloc construite a fost relativ mic (doar 650, adică circa 0,8% din piață), cele mai multe dintre ele fiind izolate termic conform prevederilor vechi dinaintea anilor '90. Dar, începând cu anul 1998, au intrat în vigoare noile normative termotehnice (aliniate cerințelor europene, unde coeficientul global de izolare termică normat este în jur de 0,55 W/m²K), substanțial mai exigente cu izolarea termică, atât pentru îmbunătățirea condițiilor de confort interior, cât și pentru economisirea energiei consumate pentru încălzire. Până de curând, a fost preluat ca o axiomă faptul că placarea fațadelor cu polistiren reduce consumul de energie ter-

mică cu până la 60%, previne formarea de mucegai și prelungeste durata de viață a clădirilor care au cel puțin 20 de ani.

Materialele folosite în mod curent pentru izolarea termică exterioară a locuințelor au conductivitate termică și densitate reduse, sunt de natură organică sau anorganică, se prezintă sub formă de plăci, blocuri, saltele.

Astfel, cel mai des folosite sunt: EPS - polistirenul expandat (material plastic celular rigid, realizat prin sintetizarea perlelor de polistiren expandabil sau dintr-unul din copolimerii acestuia, cu o structură celulară închisă, umplută cu aer), polistirenul extrudat și vata minerală, un material de izolație cu structură fibroasă, fabricat din topituri de rocă, zgură sau sticlă. Deși în țara noastră este încetățenită termizolarea casei cu polistiren expandat, nu aceasta este singura soluție disponibilă pe piață.

Europa Occidentală folosește materiale de termoizolare din ce în ce mai ecologice, chiar dacă acestea sunt mult mai scumpe, de la izolațiile din lână, celuloză, sau fibre de lemn, până la spuma rigidă de poliuretan ori cea fenolică, pluta expandată, perlitul expandat, vata de lemn sau sticla celulară.

Proprietățile acestor materiale noi și domeniile de aplicabilitate sunt, în general, bine cunoscute, ca și soluțiile constructive în a căror alcătuire sunt incluse: structuri omogene ușoare, structuri stratificate compacte, structuri ventilate, acoperișuri verzi, pereți cu izolație transparentă.

VATA BAZALTICĂ: MAI SCUMPĂ

Dacă în străinătate tehnologiile plăcii cu polistiren sunt foarte bine puse la punct, în România, alegerile se fac din prisma costurilor și mai puțin din cea a calității și eficienței acestuia. Astfel că, dilema celor care vor

să-și izoleze apartamentele și să reducă costurile la energia termică este legată doar de tipul de polistiren folosit: expandat sau extrudat. Pentru a ajunge la cea mai eficientă alegere, trebuie cunoscute avantajele și dezavantajele plăcii cu polistiren sau cu vată bazaltică, precum și caracteristicile termice ale acestora. Desigur că, pentru clădirile vechi, cea mai la îndemână soluție este folosirea polistirenului expandat, căci acesta are avantajul permeabilității la vapori. De asemenea, conductivitatea termică (W/mK) a acestuia trebuie să fie cât mai apropiată de zero, ca să nu apară diferențe de temperatură, iar rezistența la compresiune (la o tasare de 10%) trebuie să fie de minimum 70 kPa, ca să reziste la șocuri mecanice, precum grindina, rafalele de vânt, loviturile etc.

Un minus important al polistirenului expandat este rezistența scăzută în timp; din cauza migrării vaporilor prin polistiren iarna, când se atinge deseori așa-numitul punct de îngheț, materialul umed îngheață, își mărește volumul, se distruge legătura dintre perlele componente și în timp cedează sau se dezlipște de pe structură.

Cu toate că mulți cred că polistirenul extrudat, fiind mai dens, asigură o izolare mai bună a clădirii, principiul este fals, acesta nefiind recomandat pentru izolarea pereților exteriori, și cu precădere pentru reabilitarea termică a subsolurilor și a punților termice, dezavantajul său fiind acela că densitatea sa nu permite trecerea vaporilor, umiditatea rămânând între perete și materialul izolan și astfel apare igrasia. O alternativă sunt plăcile de vată bazaltică. Aceasta este neutră din punct de vedere chimic, nu dăunează sănătății, este reciclabilă, rezistentă în timp și nu se degradează, fapt pentru care își menține capacitatea termoizolantă timp îndelungat.

Conductivitatea termică a vatei minerale bazaltice este, de obicei, de 0,036 W/mK, mai bună

decât a polistirenului, care are o conductivitate termică de 0,044 W/mK.

În plus, vata minerală are și o rezistență ridicată contra incendiilor (clasa de protecție la foc A1), este anorganică, deci nu contribuie la dezvoltarea mucegaiurilor, bacteriilor și nici nu se descompune. Felul în care sunt dispuse fibrele îi asigură proprietăți excelente de amortizare a zgomotelor, o mare capacitate de difuzie și de permeabilitate a aerului.

SOLUȚII CU EFICIENȚĂ MAXIMĂ

Specialiștii occidentali au început să renunțe la plăcile cu polistiren, considerând discutabil beneficiul economic al izolației termice. Cauza, indicată de Institutul de Cercetare a Erorilor Constructive de la Aachen, Germania, fiind că materialul blochează circulația aerului și produce condens în interiorul izolației. Acesta, pentru că nu se poate evapora, îngheață în timpul iernii și afectează structura de rezistență a clădirii. Umezeala menține pereții mai reci, astfel că termoizolația își pierde proprietățile inițiale, iar locatarii clădirilor ajung să cheltuiască mai mult cu încălzirea.

Deși se credea că placarea fațadelor cu polistiren reduce consumul de energie termică cu circa 50%, previne formarea de mucegai și prelungeste viața clădirilor cu cel puțin 20 de ani, studiile inginerilor germani au arătat că rata de pătrundere a mucegaiului este de 8,2%, pentru locuințele placate, iar pentru cele neplacate, de doar 9,3 %.

În ultimul timp, au apărut pe piață materiale ceramice lichide, termoizolante și ultrasubțiri, asociate cu folii reflectante pentru infraroșu (suprimă transferul de căldură radiantă) sau materiale izolante sub vid, neconductive termic, obținute prin evacuarea aerului dintr-un suport fibros sau celular presat într-o foaie etanșă, de tipul nanogelurilor de siliciu. ■

Electricitate pentru afacerea dumneavoastră

O propunere GDF SUEZ Energy România

Afacerea dumneavoastră are un consum mediu lunar de energie electrică peste 10 MWh?

Alegeți oferta de electricitate de la GDF SUEZ Energy România și veți beneficia de:

- eficientizarea costurilor energetice lunare;
- garanția lucrului cu o echipă de specialiști dedicați, cu experiență și know-how relevante;
- siguranța de a colabora cu membrii unuia dintre cele mai importante grupuri energetice internaționale.

Analiștii de business din echipa GDF SUEZ Energy România vă vor propune formula de electricitate potrivită, pe baza analizei de proces pe care o vor realiza alături de dumneavoastră.

Investiții în energie pe glob

text CAROL POPA foto SHUTTERSTOCK

18

N

După o perioadă de calm pe piața de fuziuni și achiziții, determinată de încetinirea ritmului de creștere economică din țările BRICS, anul 2014 a început în forță pentru marile companii din sectorul energetic. Modificările climatului economic, scăderea consumului în anumite zone de pe glob și creșterea impunerii în economiile emergente impun o re poziționare a capacităților de producție și modificarea strategiilor de business în companiile multinaționale. Modificările geopolitice din estul Europei și tensionarea relațiilor cu Rusia, principalul furnizor de gaze naturale către Europa, au accelerat ritmul investițiilor în soluții alternative.

Toshiba și GDF SUEZ vor construi trei reactoare nucleare în Marea Britanie

Toshiba și GDF SUEZ au ajuns la un acord asupra termenilor-cheie cu Autoritatea Britanică Nucleară pentru gestionarea terenului de la Sellafield, unde cele două companii intenționează să construiască trei reactoare nucleare, transmite Reuters. Contractul reprezintă un pas important pentru construcția unor uzine nucleare de nouă generație în Marea Britanie.

„Autoritatea Britanică Nucleară a ajuns la o înțelegere cu Toshiba și GDF SUEZ asupra principalilor termeni comerciali pentru terenul de la Moorside, lângă Sellafield”, se arată într-un comunicat al instituției britanice. Consorțiul va opera primul reactor nuclear britanic în 2024, pentru construcția căruia vor fi angajați aproximativ 21.000 de oameni. Licența de operare, al cărei termen de expirare era aproape, a fost cumpărată în 2009 la un preț de 19,5 milioane lire sterline, iar guvernul britanic a redeschis licitația din cauza implicării scăzute în proiect a companiei japoneze Toshiba.

MAREA BRITANIE

MAREA BRITANIE

V

GDF SUEZ a prezentat proiectul GPL del Plata din Uruguay

Uruguayul dorește să-și întărească independența energetică și să reducă importurile de petrol. Pentru a atinge acest obiectiv, Uruguayul s-a angajat, împreună cu GDF SUEZ, într-un proiect ce prevede construirea terminalului de gaz lichefiat del Plata. Terminalul del Plata, situat la o distanță de 4 km de capitala Montevideo, va cuprinde un terminal flotant de stocare și regazeificare și un baraj, protejate de un dig de 1,5 km. Proiectul se va desfășura în două etape: în 2015 vor fi puse în funcțiune terminalul offshore de import și digul, iar în 2016 va fi terminat cel mai mare terminal offshore de stocare și regazeificare din lume, cu o lungime de 345 m, lățime de 55 m și o capacitate de stocare de 263.000 metri³. Gérard Mestrallet, Președintele Director General GDF SUEZ, a declarat: „GPL del Plata marchează intrarea noastră pe piața uruguană și întărește prezența noastră în America Latină, o regiune-cheie pentru grupul nostru”. Sursa: www.gdfsuez.com

URUGUAY

GDF SUEZ a început producția de gaz din al doilea puț din câmpul Juliet

GDF SUEZ a început, pe 8 martie 2014, producția de gaz de la al doilea puț din câmpul gazifer Juliet, câmp descoperit în decembrie 2008. Acesta este un pas extrem de important pentru GDF SUEZ, ce marchează consolidarea poziției companiei printre producătorii de gaz din Marea Nordului. Proiectul submarin Juliet va produce 80 milioane metri cubi de gaz pe an și 400.000 barili de petrol pe lună. Zăcămintul Juliet face parte din rezervorul Rotliegend-Leman și are resurse estimate la 11,6 milioane barili de petrol. Jean-Claude Perdignes, Managing Director al GDF SUEZ E&P UK: „Începerea producției la cel de-al doilea puț la Juliet reprezintă un pas important pentru dezvoltarea GDF SUEZ în Regatul Unit, pentru că marchează tranziția de la faza de dezvoltare la cea de producție propriu-zisă”. Sursa: www.gdfsuez.com

S

Grupul francez Albioma va deschide mai multe unități pentru producerea de biogaz

Grupul francez Albioma, specializat în biomasă, a lansat primele două uzine de biogaz ce fac parte dintr-o investiție menită să schimbe reglementările din domeniu în Franța, a anunțat Jacques Petry, CEO Albioma, citat de agentia Reuters. Compania este specializată în generarea de energie electrică din resturi de trestie de zahăr. A deschis două uzine de producție de biogaz în regiunea franceză Poitiers în 2013 și intenționează să deschidă alte trei sau patru anul acesta. Albioma are o rețea de 22 de uzine de metanizare, în care va investi circa 200 milioane de euro în anii următori. Primele două uzine au capacitatea de producție de 2 și, respectiv, 0,5 MW. Jacques Petry a declarat că Franța, cu o capacitate cumulată de producție de biogaz de 30 MW, este cu mult în urma Germaniei, care produce 3.000 MW. Profitul net al firmei a crescut în 2013 cu 33 de procente, până la 43 milioane de euro, iar acțiunile s-au majorat cu 12 procente din octombrie până acum.

Storengy dezvoltă un rezervor subteran de gaz în China

Subsidiara GDF SUEZ Grup cu sediul la Beijing, Storengy China, a fost înființată în martie 2012 cu cinci angajați și deja este foarte bine plasată pe o piață cu un potențial excepțional de dezvoltare. Storengy China a semnat un contract cu PetroChina pentru evaluarea a șase site-uri de dezvoltare cu

un potențial de stocare de gaz de 10 miliarde metri cubi, echivalentul volumului total din Franța. În China, numai 3% din consumul anual de gaz este stocat subteran, în comparație cu 20% cât este în alte țări mai mature din punct de vedere energetic. Guvernul chinez pare hotărât să dezvolte capacitatea de stocare de până la 90 milioane metri cubi de gaz, echivalentul a un sfert din capacitatea mondială de stocare. Storengy China intenționează să devină operator pe această piață în parteneriat cu firme chineze.

MAREA BRITANIE

FRANȚA

GDF SUEZ Energy UK a primit premiul pentru respectarea standardelor ServiceMark pentru cele mai bune servicii furnizate clienților corporate și industriali

GDF SUEZ Energy UK, cu sediul în Leeds, a primit premiul ServiceMark după încheierea procesului de acreditare a Institutului pentru Serviciile Consumatorilor din Regatul Unit, proces care a inclus evaluarea gradului de satisfacție a clienților GDF SUEZ, evaluarea personalului GDF SUEZ, dar și o evaluare independentă a specialiștilor Institutului. GDF SUEZ a primit un scor de 77% pentru satisfacția clienților. Steve Riley, CEO și Președinte GDF SUEZ Energy UK-Europe, a spus: „Standardele ServiceMark ale Institutului reprezintă o recunoaștere a eforturilor oamenilor noștri de a îmbunătăți și de a furniza servicii de clasa întâi clienților noștri business și industriali, dar și intermediarilor. În timp ce prețurile competitive sunt importante pentru clienții noștri, în special în climatul economic actual, investiția noastră în furnizarea serviciilor și angajamentul nostru de a îmbunătăți relațiile cu clienții este importantă pentru creșterea afacerii noastre. Noi ne fidelizăm clienții și câștigăm clienți noi datorită calității serviciilor mai mult decât datorită prețului“. Sursa: www.gdfsuez-energy.co.uk

GDF SUEZ va vinde GPL american în Taiwan

Compania franceză GDF SUEZ a semnat primul său contract pe termen lung de vânzare gaz lichefiat în Asia cu compania de stat CPC din Taiwan. GDF SUEZ va livra 800.000 tone GPL pe an către CPC pentru o perioadă de peste 20 de ani, începând din 2018. Gazul lichefiat provine din fabrica GPL Cameron din Statele Unite, unde compania franceză deține o capacitate de 4 milioane tone pe an. GDF SUEZ a mai semnat contracte similare de vânzare a gazului lichefiat american în Japonia, China și Chile. Jean-Marie Dauger, vicepreședinte Global Gas & LNG din GDF SUEZ, a declarat agenției Reuters: „Acest contract de vânzare va contribui în primul rând la exportul de gaz natural produs în SUA pe piața globală de GPL“. GDF SUEZ este principalul importator de gaz natural lichefiat din Europa.

E

20

Safege: consultanță și asistență tehnică de calitate pentru proiecte de succes

Deși piața de consultanță tehnică a ajuns la maturitate, numărul companiilor care și-au construit o reputație bună în coordonarea și supervizarea proiectelor tehnice de succes nu este foarte mare. Între acestea, sucursala locală a companiei Safege se distinge prin apropierea față de nevoile clienților, dar și prin profesionalismul echipei. Cei 12 angajați care lucrează pentru Safege România au derulat, în patru ani de prezență pe piața locală, proiecte de interes public ce acoperă o arie foarte largă de lucrări tehnice.

text CAROL POPA foto PR

Beneficiind de expertiza și know-how-ul companiei franceze Safege Franța (în 2013, aceasta a derulat afaceri de 105 milioane de euro, având 1.400 de angajați), Safege România are în prezent posibilitatea de a dezvolta servicii de consultanță inginerescă de calitate pe piața locală, piață care are o mare nevoie de management profesionist în proiectele de infrastructură.

Doar în prima jumătate a anului 2014, Safege România a încheiat cu autoritățile locale din Oradea și, respectiv, din

județul Hunedoara două contracte de importanță majoră pentru locuitorii celor două zone geografice.

În cadrul primului proiect, Safege România va asigura „Asistență tehnică în supervizarea lucrărilor pentru implementarea proiectului la sursa CET Oradea și de reabilitare a rețelelor de termoficare în municipiul Oradea”. Scopul acestui contract îl reprezintă furnizarea de Asistență Tehnică către Autoritatea Contractantă, sub forma serviciilor de supervizare pentru implementarea măsurilor de reabilitare a sursei centralizate de căldură, precum și a rețelelor de transport

agent termic primar aferente municipiului Oradea, care să fie finanțate din POS Mediu Axa Prioritară 3.

Safege va acționa în calitate de Consultant Supervizare pentru supervizarea a trei contracte de lucrări referitoare la: demolări în incinta sursei, sursa de producere a energiei termice necesară sistemului centralizat de alimentare cu energie termică a municipiului Oradea, precum și reabilitarea rețelelor de transport agent termic primar la punctele termice din oraș, care se va efectua în conformitate cu legislația națională privind execuția de lucrări și cu proiectare în sarcina antreprenorului.

Cel de-al doilea contract a fost încheiat de Safege România pentru supervizarea lucrărilor de construcții în cadrul proiectului „Sistemul de management integrat al deșeurilor în județul Hunedoara”. Obiectivul acestui contract constă în furnizarea serviciilor sub forma supravegherii construcțiilor pentru sistemul de management integrat al deșeurilor, pentru județul Hunedoara.

Obiectivele specifice ale acestui proiect includ: supravegherea construirii tuturor facilităților, astfel încât lucrările să fie finalizate cu succes, construirea unei facilități centrale de gestionare a deșeurilor în Barcea Mare, alcătuită dintr-un depozit de deșeuri, o stație de sortare și o stație TMB; con-

struirea unei stații de sortare și a unei stații de transfer, în localitatea Petroșani; închiderea a nouă depozite neconforme în Aninoasa, Uroi, Rapoltu Mare, Orăștie, Deva, Hațeg, Călan, Hunedoara, Petrila și Lupeni; construirea drumurilor de acces la facilități.

Mihai Lungu, directorul general al companiei Safege România, susține că principalele atuuri ale companiei pe piața locală sunt: competența, seriozitatea și profesionalismul. „Piața serviciilor de consultanță inginerescă în România este o

pieță matură, cu jucători puternici și bine integrați în acest sistem. Este o piață largă, ce absoarbe o mare varietate de activități: de la supervizare de lucrări până la întocmire de proiecte complexe, master planuri ce vor ghida dezvoltarea în anii ce vor urma, dar și monitorizarea atentă a proiectelor în curs. După cum am spus, jucătorii sunt majoritatea firmelor internaționale mari din domeniu, care au dezvoltat structuri locale prin care creează o mare concurență în domeniu”, declară directorului general Safege România. ■

Mihai Lungu

Reprezintă compania SAFEGE în fața finanțatorilor, autorităților naționale și locale, birourilor altor agenții de finanțare din România, începând din noiembrie 2010. Anterior, timp de 6 ani a fost director executiv al companiei FIBEC Holding din Câmpina, o afacere de 30 de milioane de euro. A absolvit Institutul Politehnic București, Facultatea de Energetică, Secția Electro-Energetică, în 1992.

„În această piață puternic concurențială încercăm să diferențiem oferta noastră de servicii prin profesionalism, dar și prin adaptarea la specificul local. Prezentăm oferte cât mai bune din punct de vedere tehnico/economic, încercăm să fim «cât mai locali» cu putință, să stăm foarte aproape de beneficiar, să ne pliem la cerințele acestuia.”

Gaze naturale: furnizare de la GDF SUEZ Energy România

Peste 10.000 de clienți business au ales deja furnizarea de gaze naturale de la GDF SUEZ Energy România.

Cu experiența unei tradiții de peste 30 de ani, echipa noastră vă propune angajamente ferme, concretizate în flexibilitate, transparență, oferte adaptate la cerințele clienților și servicii tehnice conexe. În plus, toți clienții GDF SUEZ Energy România beneficiază de asistență și suport dedicat, facturi detaliate și diverse metode de plată.

Liberalizarea pieței gazelor naturale

Mai devreme, după calendar
sau mai târziu? **P24**

Opinie – Interviu Ioan Bitir
Istrate, lector Facultatea de
Energetică, Universitatea
Politehnică București **P30**

Modificarea Legii 123
și liberalizarea pieței gazelor,
anticipat, la 1 iulie **P32**

Interviu – Cristian Dandu,
Director Marketing & Vânzări
GDF SUEZ Energy România **P34**

Liberalizarea pieței gazelor naturale

Mai devreme, după calendar sau mai târziu?

text CAROL POPA foto SHUTTERSTOCK

În decurs de două luni, mai precis lunile martie-aprilie, oficialii români au avansat soluții total opuse privind modalitatea și termenele în care va fi realizată liberalizarea pieței gazelor naturale. Dezbaterile, dar și soluțiile propuse de o parte dintre oficiali vin în contradicție cu acordul agreat de România cu Uniunea Europeană privind calendarul de liberalizare. Mai mult, oficialii români au negociat în acordul cu Fondul Monetar Internațional o posibilă amânare a calendarului de liberalizare până în 2015. Contrar acestor poziții, președintele ANRE, Nicolae Havrileț, consideră că este un moment propice devansării liberalizării, deoarece prețurile de pe piața liberă au coborât sub prețurile de pe piața reglementată. Piața liberă care, în prezent, este aprovizionată de doar doi furnizori, Romgaz și OMV Petrom.

Dezbaterile pe marginea calendarului de liberalizare pe piața gazelor naturale vin în contextul unor ample discuții la nivel european privind influența prețului energiei asupra eficienței industriei europene. Îngrijorările cu privire la impactul prețurilor la energie asupra unor industrii s-au intensificat în ultima perioadă, iar unele state membre UE au început să dezbată posibilitatea înghețării prețului și chiar eliminarea subvențiilor la energiile regenerabile. În ultimul său raport, World Energy Outlook 2013, publicat pe iea.org, Agenția Internațională pentru Energie (IEA) arată că prețurile mari la energie și gaze naturale afectează competitivitatea Uniunii Europene. „Costul cu energia poate fi vital pentru competitivitatea industriilor mari consumatoare de energie. Cele mai ridicate costuri cu energia sunt în industria chimică și petrochimică, unde acestea pot ajunge și la 80% din totalul costurilor de producție.”

“

În unele cazuri, aceste subvenții sunt excesive și pun o presiune inutilă asupra consumatorului.

FATİH BIROL
economist șef al IEA

”

Potrivit lui Birol, soluționarea problemei creșterii facturilor la energie în Europa necesită o abordare largă. Nu numai că statele europene trebuie să renegocieze contractele la gaze naturale, dintre care două treimi expiră în următorul deceniu, pentru a obține termeni mai favorabili, dar, de asemenea, ar trebui să crească producția de gaze din resurse neconvenționale. În plus, Uniunea Europeană ar trebui să analizeze posibilitatea reducerii celor 60 de miliarde de dolari pe care le alocă anual pentru subvenționarea producției de energie electrică din surse regenerabile, cum sunt energia eoliană și cea solară. „În unele cazuri, aceste subvenții sunt excesive și pun o presiune inutilă asupra consumatorilor”, a apreciat Fatih Birol, preluat de agenția de știri Agerpres. Prețul gazelor naturale în Europa este de aproape trei ori mai mare decât în SUA, în condițiile în care producția de gaze naturale a SUA a crescut grație gazelor de șist, în timp ce consumatorii europeni depind de importurile din Rusia și Norvegia.

text CAROL POPA foto SHUTTERSTOCK

“

Prețul gazelor de producție internă crește cu 143% în doi ani, potrivit calendarului de liberalizare a pieței gazelor, ceea ce înseamnă că, pentru consumatorii industriali, prețurile finale vor fi majorate cu 72%.

VALERIU BINIG
director Deloitte România

”

CE ARGUMENTE SE FOLOSESC PENTRU AMÂNARE

Industriașii români au cerut, la întâlnirea cu reprezentanții Fondului Monetar Internațional, o amânare a calendarului de liberalizare a prețului gazelor din producția internă și o reanalizare a cuantumului de prețuri, pentru a exista un timp rezonabil ca industria și toți consumatorii să poată să-și adapteze producțiile la noile cerințe. „Acea anexă la Hotărârea de Guvern, de creștere a prețurilor, a fost făcută pe un studiu care s-a terminat în anul 2009. În 2009, situația era cu totul diferită pe piața energiei și cea a gazelor la nivel mondial. Astăzi, prețul la gaze a scăzut în toată lumea, inclusiv în Europa. Noi lucrăm pe un calendar din 2009, în care se previziona un preț de 500 de dolari la gazele din Federația Rusă. Noi suntem în 2014, iar astăzi prețul gazelor din Federația Rusă se apropie de 300 de dolari. Am cerut să se reanalizeze cuantumul acestor creșteri de preț propuse“, se arată în comunicatul transmis de Consiliul Investitorilor Români.

Pe de altă parte, Valeriu Binig, director în cadrul companiei de consultanță Deloitte, a afirmat, în luna martie, preluat de Agerpres că „România riscă să reentre în recesiune dacă liberalizarea pieței gazelor va continua conform calendarului care este în vigoare“.

text CAROL POPA foto SHUTTERSTOCK

Estimările sunt cuprinse în studiul „Evaluarea strategică a impactului liberalizării pieței gazelor naturale asupra consumatorilor industriali din România“, realizat de compania de consultanță Deloitte România, împreună cu Deloitte Spania. Prin aplicarea HG 22/01.22.2013, prețul gazelor naturale din producția internă a crescut pentru consumatorii industriali de la 484 lei/1.000 mc, în ianuarie 2013, la 763,2 lei/1.000 mc, în ianuarie 2014.

„Luând în considerare o rată de reducere/încetare a activității de 50% în sectorul industrial, ca urmare a majorării prețurilor la gazele naturale, s-a calculat impactul direct în termeni economici și de ocupare a forței de muncă în sectoarele industriale, precum și impactul indirect asupra restului economiei, ca urmare a cererii de produse și servicii care se va pierde. Având în vedere scăderea anuală a PIB cu 5 procente, precum și estimările Comisiei Naționale de Prognoză de creștere economică (2,3% în 2014, 2,5% în 2015), înseamnă că România va reintra în recesiune economică!“

„Piața nu este suficient de matură pentru liberalizarea dublă, atât pe segmentul angro, cât și pe cel cu amănuntul. Trebuie dezvoltate capacitățile de stocare și trebuie puse la punct reguli de utilizare a acestor capacități. Trebuie să vedem dacă e cazul să păstrăm coșul de gaze sau nu“, a precizat Binig.

Pe de altă parte, statele din vestul Europei au mult

mai multe surse de aprovizionare. Conform studiului Deloitte, Germania are 4 surse de import, Franța – 13, Italia – 12, Marea Britanie – 10.

Soluțiile propuse de reprezentantul Deloitte au în vedere măsuri prin care guvernul ar trebui să stabilească un mecanism de plafonare a prețului maxim la gaze pentru consumatorii industriali. De asemenea, piața românească de gaze ar trebui să treacă printr-o perioadă de 8-14 ani de tranziție până la liberalizarea totală. „În plus, este necesară stabilirea unui mecanism care să asigure o proporție minimă de gaze din producția internă în coșurile pentru toți clienții, ca urmare a prețului mai mic la gazele indigene decât la cele din import. Această schemă a coșului trebuie menținută de-a lungul perioadei de tranziție“, a mai spus Valeriu Binig.

„Unii dintre consumatori își pot negocia direct contractele cu Romgaz, cu Petrom sau cu alți furnizori. Deci avem scădere de consum, intenția producătorilor de a crește producția și imposibilitatea tehnică de export, așa că un moment mai bun de a încuraja forțele pieței să lucreze, să se așeze la masa de negocieri și să seteze contractele în funcție de cerere și ofertă nu cred că putem avea“, a mai spus Răzvan Nicolescu, preluat de Agerpres.

INTENȚIA AMÂNĂRII LIBERALIZĂRII

Despre intenția Guvernului de a amâna procesul de

liberalizare s-a aflat prin publicarea angajamentului Executivului într-un raport al Fondului Monetar Internațional. „Intenționăm să implementăm calendarul de liberalizare a prețului gazelor așa cum am planificat, să obținem o dereglementare completă pentru consumatorii non-casnici până cel târziu la data de 31 decembrie 2015, iar pentru cei casnici, la 31 decembrie 2018“, așa sună angajamentul Guvernului, publicat într-un raport al Fondului Monetar Internațional, postat pe site-ul instituției. Calendarul de liberalizare stabilit în 2012 prevedea liberalizarea totală a pieței gazelor pentru consumatorii industriali până la data de 31 decembrie 2014, însă legea energiei electrice și a gazelor naturale prevedea posibilitatea prelungirii cu un an a acestui termen, în acest fapt fiind influențat de condițiile de piață existente în acest interval.

POZIȚII PRIVIND POSIBILITATEA DEVANSĂRII LIBERALIZĂRII

La sfârșitul lunii aprilie, Autoritatea Națională de Reglementare în Energie (ANRE) a propus Guvernului anularea calendarului de liberalizare a pieței gazelor pentru consumatorii non-casnici începând cu 1 iulie 2014, în urma anunțului președintelui instituției, Nicolae Havrileț. Președintele ANRE a explicat că măsura este necesară întrucât prețul

pieței a devenit mai mic decât felul în care era stabilit în calendarul de liberalizare, acest lucru întâmplându-se în urma scăderii prețurilor pe piețele internaționale și a unor importuri mai mici de gaze. „Propunem Guvernului ca, de la 1 iulie, să finalizăm procesul de liberalizare din sectorul industrial și să beneficieze și consumatorii non-casnici de pe piața reglementată de posibilitatea de a accesa prețuri mai mici decât cele prevăzute în calendar. Calendarul actual prevedea creșteri de prețuri la niveluri mai mari decât sunt prețurile acum, ceea ce nu mai este fezabil, așa că propunem anularea calendarului“, a spus Havrileț, preluat de Agerpres. Oficialul ANRE a amintit că, la momentul începerii liberalizării, diferența dintre prețul gazelor de producție internă și cel de import era de 1 la 3. „Prețul de import era de 590 dolari/100 mc, iar cel de producție internă era de 150-160 dolari/1.000 mc la momentul începerii liberalizării. La toate huburile din Europa prețul este acum de 370-380 de dolari. Trebuie să ne amintim și că liberalizarea pieței de gaze era o obligație a României în procesul de aderare la UE, care trebuia finalizată în 2007, dar nu s-a realizat acest lucru. Între timp s-au modificat directivele europene, s-au amânat din nou termenele, iar realitățile pieței s-au schimbat“, a mai spus Havrileț. ■

„Posibilitatea tehnică de stocare a gazelor naturale oferă valențe și o dinamică specială pentru această piață“

Piața gazelor naturale este în centrul atenției în această perioadă, ca urmare a deciziei de liberalizare totală pentru consumatorii industriali. Despre evoluția acestei piețe și impactul liberalizării am discutat cu Ioan Bitir Istrate, lector în cadrul Facultății de Energetică din cadrul Universității Politehnica București.

interviu de CAROL POPA foto DAN BORZAN

30

Care considerați că au fost diferențele majore în procesele de liberalizare pentru piața gazelor naturale și pentru piața energiei electrice?

B.I.: Fără îndoială vorbim de un decalaj temporal important între cele două procese de liberalizare. Cele două piețe energetice se deosebesc fundamental din foarte multe puncte de vedere: elementele tehnice, structura consumatorilor, modul de formare a tarifului, lipsa produsului de substituție într-o mare parte din cazuri. Aceste motive au dus la tempouri diferite, la diferențe care încă nu au fost eliminate.

Ce a determinat acest decalaj de timp, de ce piața de energie electrică a fost liberalizată mai devreme și mai ușor decât piața gazelor naturale?

B.I.: Sunt mulți factori care au influențat rigiditatea pieței gazelor naturale. Dacă este să ne referim la consumatorii industriali, electrotehnologiile eficiente energetic au fost implementate mult mai rapid decât tehnologiile în care gazele naturale sunt consumate de o manieră eficientă. Din acest motiv, impactul pe care o majorare a tarifului la gaze îl are asupra activităților industriale este mult mai pronunțat față de cazul echivalent al energiei electrice. De aici, o ezitare a celor responsabili cu procesul de liberalizare, pentru a încerca protejarea consumatorilor sensibili într-un spațiu economic comun. Dacă ne uităm și la tipologia consumatorilor de gaz natural, observăm o pondere importantă a consumatorilor rezidențiali. Subiectul încălzirii pe timp de iarnă a fost mereu sensibil și a frânat curajul celor însărcinați cu deschiderea pieței de gaze.

Care sunt principalele particularități ale pieței gazelor naturale, prin ce se diferențiază de piața de energie de electricitate?

B.I.: În mod evident, a produce resursa numită gaz natural este un proces tehnic mult mai limitat decât cel de producere a energiei electrice. Să ne gândim doar la arhitectura fotovoltaică. Prin urmare, există puțini actori economici capabili să desfășoare activitatea de producere. La fel ca în piața de energie electrică, transportul și distribuția sunt activități reglementate, supuse regulilor unui monopol natural. Totuși, rețelele de energie electrică au un grad de penetrare a teritoriului țării mult mai pronunțat decât cel aferent rețelelor de gaze. Posibilitatea tehnică de stocare a gazelor naturale, ca o diferență fundamentală față de domeniul energiei electrice, oferă valențe și o dinamică specială pentru această piață. Constanta de timp cu care au loc procesele de intermediere a acestei resurse energetice este mult mai mare decât în cazul pieței de energie electrică. De aici și o limitare a posibilităților de câștig foarte rapid, de speculare a situațiilor limită. Din perspectiva clientului final, ar trebui spus că, dacă aproape orice persoană dispune de o conexiune la rețeaua de energie electrică, nu același lucru se poate susține despre conectarea la rețeaua de gaze naturale. Să nu uităm de posibilitățile de contorizare: dependența proprietăților gazului natural de temperatura exterioară face procesul de măsurare corectă a cantităților consumate mult mai scump decât în cazul energiei electrice. Dacă ne gândim la faptul că tariful este expresia unei politici energetice, atunci contorizarea mai complicată și mai scumpă face mai dificil transferul mesajului de stimulare a creșterii eficienței energetice la consumator, dar și comunicarea răspunsului privind implementarea unor

măsură în aval de contor. Considerarea gazului natural drept o resursă curată, prin raportare la cărbune, a dus la lipsa unor scheme suport de tip Certificate verzi din piața de profil. Efectul elementelor de mediu asupra pieței de energie electrică a determinat o competitivitate acerbă între resurse, cu accente care au scăpat uneori de sub control. Dacă regenerabilele au reușit substituția parțială a cărbunului în procesul de producere a energiei electrice, nu același lucru se poate spune despre gazul natural. Sunt destul de puține cazurile în care biomasa a reușit – în mod real – să devină o alternativă pentru producerea căldurii pe bază de gaz natural.

plexe pe care acest concept le presupune. Este elementul de la care trebuie să plece fundamentarea strategiei și din care decurg o parte din direcțiile de acțiune. Securitatea energetică trebuie încadrată într-un context mai larg al securității naționale. Un alt element crucial este eficiența energetică, pe întregul lanț producere-transport-distribuție-consum. Dacă energia devine un produs scump, trebuie să facem orice pentru a reduce pierderile. Cea mai mare parte a direcțiilor care vor decurge din strategie trebuie să conțină acțiuni de eficientizare energetică. Al treilea element, poate mai

Despre piața gazelor naturale se spune că nu poate fi una concurențială cât timp există doar doi producători importanți, OMV Petrom și Romgaz. Cum se poate crește piața?

B.I.: Probabil că există o doză de adevăr în această afirmație. Nu trebuie uitate elementele tehnice specifice ale industriei, care nu permit o producere distribuită, ca în cazul energiei electrice. Competiția ar putea crește prin îmbunătățirea infrastructurii aferente interconectării cu rețelele din regiune, dar și prin creșterea capacității de preluare a gazelor din import prin terminale portuare. Toate acestea sunt decizii politice și, într-o măsură promițătoare, sunt semne pozitive că se fac pași în aceste direcții.

Menționați două-trei elemente pe care le considerați foarte importante pentru strategia energetică a României pentru următorii ani.

B.I.: Este la modă să se discute despre securitate energetică, cu toate aspectele extrem de com-

puțin tehnic, dar foarte important, este conștientizarea consumatorilor privind importanța resurselor energetice. Acțiunile de educare permanentă pot să ducă la reduceri considerabile ale pierderilor, cu eforturi financiare minime.

Cum considerați că trebuie abordată strategia energetică la nivel european, ca un consumator unic, ce respectă aceleași reguli, sau ca entități, și aici mă refer la țări cu specific individual în ceea ce privește piața energetică?

B.I.: Principala utilizare a gazului natural este transformarea lui în energie termică. O bună parte din energia termică este consumată în relație directă cu variația temperaturii atmosferice. Ca urmare, în funcție de climă, pentru fiecare țară există un profil de consum foarte special, un specific individual. Dacă vom ține cont și de dimensiunile diferite ale țărilor din UE, fapt care conduce la dimensiuni diferite ale cantităților tranzacționate, este clar că un model unic nu va putea gestiona corect toate cazurile posibile.

Liberalizarea pieței gazelor: gata de drum de la 1 iulie 2014

Calendarul de liberalizare stabilit în 2012 prevedea liberalizarea totală a pieței gazelor pentru consumatorii industriali până la 31 decembrie 2014, însă legea energiei electrice și a gazelor naturale considera posibilitatea prelungirii cu un an a acestui termen, în funcție de condițiile de piață. Acele condiții de piață care au determinat Guvernul să promoveze modificarea Legii 123 și să liberalizeze piața gazelor anticipat, la 1 iulie 2014.

text CAROL POPA foto SHUTTERSTOCK

Conform memorandumului agreat de Guvern și FMI la începutul lunii martie 2014, piața gazelor naturale pentru consumatorii non-casnici va fi liberalizată complet până la 31 decembrie 2015, cu un an mai târziu decât calendarul stabilit în 2012, dar autoritățile române nu exclud finalizarea perioadei de liberalizare mai devreme de acest termen. „Intenționăm să implementăm calendarul de liberalizare a prețului gazelor așa cum am planificat, să obținem o dereglementare completă pentru consumatorii non-casnici până cel târziu la 31 decembrie 2015, iar pentru cei casnici, la 31 decembrie 2018”, se arată într-un raport al Fondului Monetar Internațional (FMI), publicat pe site-ul instituției. Mizând pe faptul că în prezent consumul este în scădere, iar exporturile nu sunt tehnic posibile, ministrul delegat pentru Energie, Răzvan Nicolescu, consideră că „... un moment mai bun de a încuraja forțele pieței să lucreze, să se așeze la masa de negocieri și să seteze contractele în funcție de cerere și ofertă nu cred că putem avea. Consumatorii au în acest moment o putere mare de negociere”.

Ministrul delegat pentru Energie, Răzvan Nicolescu, a declarat recent că se intenționează introducerea unor obligativități pentru producători de a tranzacționa transparent, centralizat și nediscriminatoriu pe o platformă din România. „De fiecare dată când vorbim despre piață, trebuie să ne gândim în primul rând la

furnizare. Ceea ce vom propune și vom susține zilele următoare este introducerea unor obligativități pentru producători de a tranzacționa transparent, centralizat și nediscriminatoriu pe o platformă din România. Vom face această propunere și va fi la latitudinea și în responsabilitatea ANRE să stabilească în ce proporție vor fi obligați producătorii.

De multe ori, consumatorii nu cumpără direct de la producători, ci de la furnizori, deci, când vorbim de funcționarea pieței, trebuie să avem în vedere câți furnizori sunt și care sunt cotele lor de piață”, a spus Nicolescu. El a precizat că producătorii sunt obligați să furnizeze pe piața reglementată, care acoperă aproximativ 45% din consumul total, restul de 55% fiind piața competitivă, eligibilă. „Această piață eligibilă este aprovizionată prin contracte bilaterale, cu producători sau furnizori, care au și capacitate de producție, sau sunt aprovizionați din import, sau vor avea posibilitatea să cumpere de pe această platformă de tranzacționare”, a mai spus Răzvan Nicolescu.

Pe site-ul Departamentului pentru Energie din cadrul Ministerului Economiei a fost publicată recent nota de fundamentare la proiectul de Hotărâre a Guvernului pentru modificarea anexei la Hotărârea Guvernului nr. 22/2013 pentru stabilirea prețului de achiziție a gazelor naturale din producția internă, pentru piața reglementată de gaze naturale, dar și nota de fundamentare pentru modificarea Legii 123/2012. Ambele do-

cumente pun în discuție liberalizarea anticipată, de la 1 iulie 2014, a pieței pentru consumatorii non-casnici, dar și prelungirea automată a contractelor reglementate până la 1 martie 2015. Graba cu care oficialii români au solicitat liberalizarea anticipată a fost generată și de reacția autorităților europene privind o posibilă amânare a calendarului de liberalizare, destul de tranșantă, răspunsul primit încă de anul trecut de oficialii români recomandând menținerea calendarului de liberalizare.

Departamentul pentru Energie a transmis, în luna mai 2013, o scrisoare în care a anunțat intenția Guvernului, dar comisarul european pentru Energie, Günther Oettinger, a recomandat respectarea actualului calendar. „Comisarul a subliniat faptul că impactul prețului energiei asupra competitivității industriei europene reprezintă o problemă de interes pentru Comisie. Comisarul a arătat că prețul gazelor de pe piața locală trebuie privit în perspectivă, raportat la prețurile de pe piața UE, menționând că, în anul 2011, prețul reglementat pentru consumatorii industriali din România era cel mai mic din Uniune. Răspunsul oficialului european include recomandarea de a respecta calendarul de liberalizare, atrăgând atenția asupra faptului că, potrivit legislației în vigoare, ANRE este instituția abilitată să ia decizii privind prețul gazului din producție locală și calendarul de liberalizare a prețurilor”, se arată într-un comunicat al Departamentului pentru Energie, preluat de Agerpres. ■

ÎNGRIJORĂRI LA NIVEL EUROPEAN PRIVIND PREȚUL GAZELOR NATURALE

Îngrijorările cu privire la impactul prețurilor la energie asupra unor industrii s-au intensificat în ultima perioadă, iar unele state membre UE au început să dezbată o înghețare a prețurilor și chiar eliminarea subvențiilor la energiile regenerabile. Prețul gazelor naturale în Europa este de aproape trei ori mai mare decât în SUA, în condițiile în care producția de gaze naturale a SUA a crescut grație gazelor de șist, în timp

ce consumatorii europeni depind de importurile din Rusia și Norvegia. De aici a pornit, de fapt, inițiativa industriașilor români, care au cerut, la întâlnirea cu reprezentanții FMI, o amânare a calendarului de liberalizare a prețului gazelor din producția internă și o reanalizare a cuantumului de prețuri. Problematika prețurilor nu este una locală, la nivelul întregii Uniuni Europene existând preocupări în acest sens.

„Prețurile gazelor naturale din Europa riscă să alunge o parte importantă din industriile cu consum mare de energie, dacă statele europene nu majorază producția de gaze de șist și nu reduc subvențiile pentru energiile verzi“, a declarat Fatih Birol, economistul șef al Agenției Internaționale pentru Energie (AIE), cu ocazia Forumului Economic Mondial de la Davos, conform Reuters.

INTERVIU

CRISTIAN DANDU: „ROMÂNIA ARE 3,1 MILIARDE METRI CUBI

„În orice piață, prețurile pentru cantitățile marginale determină prețul pieței“

interviu realizat de Carol Popa
foto Dan Borzan, Shutterstock

Agitație mare pe piața gazelor naturale, după ce reprezentanții ai autorităților au lansat ideea devansării calendarului de liberalizare stabilit de România cu Uniunea Europeană și adoptat prin Legea 123/2012. Despre liberalizarea pieței de gaze naturale și efectele pe care aceasta le va avea asupra consumatorilor am discutat cu Cristian Dandu, Director Marketing & Vânzări GDF SUEZ Energy România.

Liberalizarea pieței gazelor naturale este, probabil, cel mai discutat subiect în ultima perioadă. Cum interpretați această situație?

C.D. Procesul de liberalizare este unul normal, natural. Dar modul în care se face liberalizarea pe piața din România e puțin diferit și nu ține cont de realitățile obiective din piața de gaze: nu există o piață de gaze, nu există un cod al rețelei funcțional, nu există o piață de echilibrare. Amânarea liberalizării prețului gazului din intern nu este un lucru bun. Până acum trebuia să existe o strategie de liberalizare a prețurilor, iar acest aspect să fi avut loc după parcurgerea unor pași obligatorii. În momentul tranziției, orice fel de piață din Europa a făcut acești pași. În Franța, de exemplu, acum se produce liberalizarea prețurilor la consumatorii non-casnici, dar se face în trei etape, în funcție de mărimea clienților. Este vorba de trei etape care acoperă un interval de trei ani. Este un proces care nu se execută brusc, ci etapizat. Și să nu uităm că în Franța există o piață, un sistem de echilibrare și un cod al rețelei pe care toată lumea îl respectă. Acestea sunt elemente fără de care liberalizarea pieței gazelor naturale nu poate fi făcută. Faptul că noi nu am început să facem pașii aceștia cu mult timp înainte nu este un lucru bun, iar acum încercăm să nu mergem în ritm accelerat, existând riscul ca piața să funcționeze corect.

Vreți să spuneți că ce se întâmplă acum pe piața de gaze este asemănător cu ceea ce s-a întâmplat pe

pieța de energie, când consumatorul industrial subvenționa consumatorul casnic?

C.D. Faptul că nu se transferă toate costurile privind echilibrarea către clienții casnici ar trebui să fie un semn de întrebare pentru cei care determină reglementările în piață. GDF SUEZ Energy România este furnizor și se bazează în activitatea economică pe marje. Prețurile la gazele naturale nu vor crește pentru că sunt vândute de un furnizor sau de altul. Costurile gazului, ale elementelor de transport sau de distribuție sunt transferate clientului. Deci, dacă acestea vor crește, vor fi transferate clientului. Și nu furnizorii determină acest lucru, ci producătorii. Dacă autoritățile vor ca prețurile să fie ținute la un nivel acceptabil, trebuie să ia anumite măsuri vizavi de modul în care producătorii își pot vinde producția. Reglementările nu determină în mod serios producătorii să vândă la prețuri mai mici decât cele din calendar. Toată lumea spune că, dacă pe bursă se va pune o anumită cantitate de gaze, prețurile vor fi stabilite conform cererii și ofertei. Cât timp există monopol în producția gazelor naturale în România și nu avem concurență, cât timp mai este nevoie de puțin gaz de import, prețurile nu au cum să scadă, pentru că nu există o concurență reală. Iar producătorii știu foarte bine acest lucru. Și, de fiecare dată, în orice piață, prețurile pentru cantitățile marginale determină prețul pieței. Ori aceste cantități de import sunt necesare în perioada iernii, când prețurile într-o piață liberă cresc. ▶▶

Care este soluția pentru a nu mai apela la importuri în vârf de sezon?

C.D. Într-o iarnă normală este nevoie de importuri pentru a acoperi consumul. Există gaze în depozitele de înmagazinare, dar în România acestea au fost proiectate acum 30-40 de ani, ca sursă de gaz, și nu ca element de acoperire a vârfurilor de consum. Cum se face calculul pentru a acoperi vârful de consum? Producția românească este aproape constantă în decursul unui an, o parte din cantitate există în depozite și este relativ la același nivel datorită locului în care depozitele au fost proiectate. Perioadele de vârf sunt acoperite cu cantități mai mici sau mai mari de gaze de import. Deci a spune că astăzi economia poate funcționa din gazele interne este un adevăr parțial. Vara putem să acoperim consumul fără nicio problemă, numai că iarna, în perioadele în care este necesar, consumul crește. În special consumul din piața casnică trebuie acoperit din importuri.

Cât de fezabil ar fi fost proiectul de la Mărgineni pentru un nou depozit, în condițiile actuale?

C.D. România are 3,1 miliarde metri cubi capacitate de înmagazinare în depozitele subterane. În fiecare an se extrag, pentru consum, din cele 3,1 miliarde, 1,8-2,4 miliarde metri cubi. În fiecare an rămân în depozite cantități care nu au putut fi extrase în perioada de iarnă, exact din motivul pe care l-am menționat: capacitatea de extracție nu e concepută pentru acoperirea vârfurilor. Dacă s-ar investi în dezvoltarea capacităților de extracție de până la 3,1 miliarde metri cubi, atunci, în mod logic, nu e nevoie de mărirea capacității de înmagazinare în România. Dar orice mărire a capacităților de înmagazinare presupune și o mărire a capacității de extracție. Dacă am avea o capacitate de extracție, să spunem dublă, în perioada de iarnă n-ar trebui să existe probleme cu acoperirea vârfurilor, și atunci dependența de import va fi mai mică. Asta în condițiile unui consum al României din 2013, care este un consum mic în comparație cu cel înregistrat în anii anteriori.

Ce factori au determinat scăderea consumului de gaze?

C.D. În primul rând, procesul de eficientizare a industriilor, proces determinat de concurență și de nevoia de reducere a costurilor prin eficiență energetică. Apoi, consumatorii casnici au redus foarte mult necesarul de consum prin izolarea blocurilor de locuințe. Există unele industrii care s-au redimensionat ca și consum din cauza crizei economice și, în acest caz, un element important în economia gazului în România îl reprezintă marii producători de îngrășăminte și industriile metalurgice. Prin consumul lor într-un an, de peste 2 miliarde metri cubi, companii precum Mital sau Alro influențează prețul mediu de pe piața internă. Dacă ele se opresc sau funcționează deficitar, e nevoie de mai puțin

gaz de import ori chiar deloc. GDF SUEZ Energy România, ca un actor important, a înmagazinat anul trecut peste 800 milioane metri cubi, peste 24% din capacitatea maximă de înmagazinare, de 3,1 miliarde. De asemenea, compania are un contract pe termen lung pentru gazele de import și încearcă să diversifice zona de import nu numai din Rusia, prin cele două intrări din Ucraina, ci și din zona vestică a Europei, prin interconexiunea Arad-Szeged. Până acum, GDF SUEZ Energy România a reușit să asigure continuitatea livrărilor, ceea ce este foarte important. În plus, compania menține un bun preț de piață pentru clienții eligibili.

Prin ce se diferențiază oferta GDF SUEZ Energy România de cele ale altor furnizori pentru clienții eligibili?

C.D. Oferta GDF SUEZ Energy România trebuie privită și analizată în ansamblu. Avem un preț bun, competitiv, motiv pentru care astăzi ocupăm primul loc ca furnizor pe piața liberă, după producători. În plus, contractul încheiat cu GDF SUEZ Energy România presupune seriozitate, o garanție pentru furnizarea în condiții normale pentru toți clienții. GDF SUEZ Energy România este cel mai mare furnizor din România, în general, cu 3,2 miliarde metri cubi pe an dintr-un total de aproape 13,5 miliarde metri cubi de gaze. Seriozitatea noastră se vede și în tipul contractelor pe care le avem pe termen lung pentru gazul de import. În afară de oferta de gaz, compania le propune clienților și servicii legate de acest domeniu: revizii-verificări ale instalațiilor de gaze naturale, audit energetic, soluții pentru reducerea consumurilor, toate fiind oferite într-un pachet. În plus, GDF SUEZ Energy România mai oferă și electricitate, deci vorbim despre un furnizor integrat de energie: gaze naturale, electricitate și servicii pentru clienți. Și o mare parte a clienților a ales GDF SUEZ Energy România ca furnizor de gaz și electricitate.

Care sunt avantajele, directe și indirecte, ale unui client în momentul în care apelează la un pachet integrat?

C.D. În primul rând, clienții noștri au un singur interlocutor în GDF SUEZ Energy România și garanția calității pentru toate serviciile primite. Un alt avantaj este factura prin e-mail. Aproape 15% clienți din portofoliu au ales să primească factura prin e-mail. Este o ușurare formidabilă a relației, care devine foarte cursivă: furnizăm gaz, trimitem facturile, ele pot fi primite ușor, iar plățile pot fi făcute prin cele peste 13.000 de puncte de plată pe care le avem. De asemenea, prin Agenția Online clienții pot să-și vadă istoricul de consum, să constate online cantitățile pe care le are de plătit și pot face plata chiar prin intermediul acestei platforme. În curând, Agenția Online va avea și facilități cu privire la auditul energetic, la serviciile pe care le oferim. O noutate pe

care o vom propune în următoarea perioadă clienților noștri non casnici este contractarea online. Clientul nu mai vine în sediile noastre și nici noi nu trebuie să mergem la el. Digitalizând din ce în ce mai mult relația cu clientul, acesta are, evident, numeroase beneficii, iar pentru noi acest lucru este important ca mod de interacțiune.

Ce măsuri puteți lua în prezent pentru a garanta furnizarea de gaze în actualul context geopolitic?

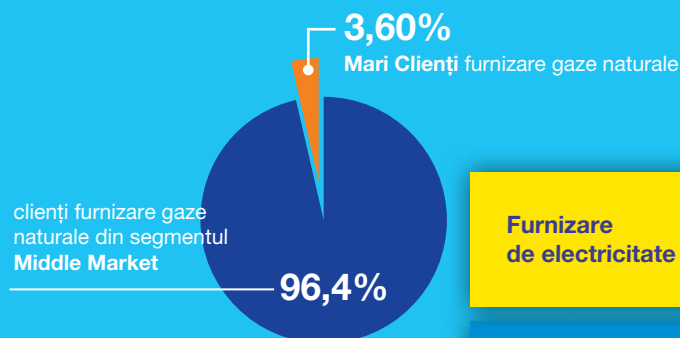
C.D. Avem o experiență interesantă din anul 2009, când a fost prima criză ruso-ucraineană, în luna ianuarie, în plină iarnă. Aveam înmagazinate aproape 900 milioane de metri cubi și am putut trece cu bine peste acel eveniment neașteptat. Există posibilitatea de a importa gaze prin interconectorul din vestul țării, iar GDF SUEZ Energy România, prin afiliații GDF SUEZ din vestul Europei, poate să facă acest lucru. De asemenea, politica de înmagazinare a GDF SUEZ Energy România, care a fost respectată în fiecare an, ne ajută ca și anul acesta să avem în depozite cantități substanțiale, pentru iarnă sau în eventualitatea unei crize.

Ce a lipsit din strategiile energetice pe care țara noastră le-a pus în practică în ultimii ani pentru a putea obține o piață competitivă?

C.D. Strategiile mai vechi, care au fost puse în practică, nu au avut în vizor dezvoltarea pieței de gaz, pentru că toată lumea s-a complăcut în a avea o producție mare de gaze la un preț mic. Acum vrem să facem ceva repede și riscăm să ne trezim că nu putem să gestionăm situația, în lipsa instrumentelor necesare. Prin urmare, strategia propusă în anii anteriori nu a gândit mecanismele care să ajute existența pieței. La electricitate există o multitudine de producători, dar în cazul gazelor naturale depinzi de zăcăminte. La electricitate, producția poate fi mărită sau scăzută în funcție de nivelul apelor din baraje, de cărbunele pe care-l folosești mai mult sau mai puțin, mai există și regenerabilele. Apariția Legii 123 din 2012 a schimbat un pic peisajul, a introdus calendarul de aliniere, dar de atunci până acum nu s-a făcut ceva relevant pentru piață.

Oferte de energie

peste **16.000** clienți
business furnizare gaze naturale

clienți furnizare gaze naturale din segmentul Middle Market

Furnizare de electricitate

Furnizare de gaze naturale

Oferta Servicii Plus se adresează clienților persoane juridice cu un consum mai mare de 116,29 MWh și cuprinde:

peste **1.000** clienți business furnizare energie electrică

Oferte de servicii energetice

Soluții complete customizate pentru siguranță și eficiență energetică.

Tratarea instalațiilor termice pentru creșterea performanței sistemului de încălzire și gestionarea costurilor energetice.

Servicii online

GHIDURI PRACTICE ONLINE:

- ghidul online de alegere a centralei termice;
- lista punctelor de plată a facturii;
- sfaturi de siguranță;
- sfaturi pentru economie de energie.

INFORMARE RAPIDĂ ONLINE

- Info Energetic: legislația din domeniul energiei
- Help Doc: cuprinde toate actele necesare
- Newsletter: trimestrial

Agencia online

Ultima factură, istoricul consumului, transmiterea indexului și plată la un click distanță.

Factura prin e-mail

Serviciul gratuit de transmitere prin e-mail a facturii de gaze naturale

Simulatorul online pentru alegerea centralei termice

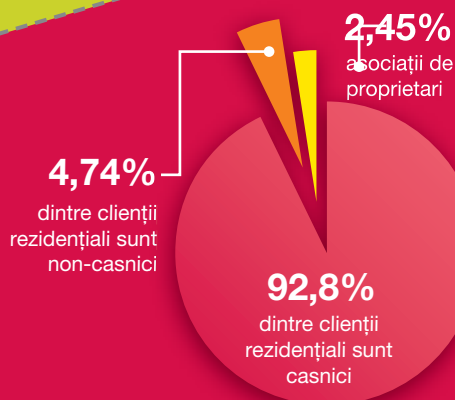
Clienți

GDF Energy

Clienți

Servicii online

Căldură pentru acasă

dintre clienții rezidențiali sunt non-casnici

dintre clienții rezidențiali sunt casnici

peste **1.400.000** clienți rezidențiali furnizare gaze naturale

Pachete de încălzire individuală cu centrală termică și de înlocuire a centralei termice:

1. multiple modele de centrale termice, cu game de puteri de la 24 la 32 kW, pentru apartamente de bloc, case și vile
2. servicii de înlocuire integrate, centrală, kit de instalare și montaj incluse în preț
3. gamă variată de servicii incluse, pentru montarea soluției de încălzire individuală
4. consiliere tehnică și financiară, inclusiv pentru plata în rate la partenerii noștri

Asistență personalizată și suport dedicat

- Revizii și verificări IUGN
- Construcții și montaj IUGN
- Montaj echipamente de siguranță
- Contorizare pasantă IUGN
- Proiectare, renominalizare instalații
- Inspecții, revizii și verificări tehnice periodice pentru CT
- Reparații, înlocuiri CT

Revista Oxygen: energie pentru afaceri

Conferințele de energie Oxygen

Business newslettere periodice

Suport:
Consilierii GDF SUEZ Energy România își sprijină clienții în gestionarea eficientă a costurilor.

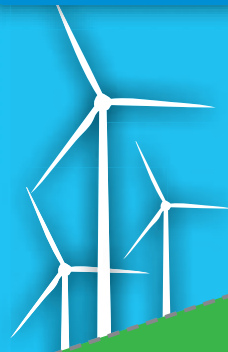

Principalele beneficii ale clienților GDF SUEZ Energy România:

Garanția profesionalismului echipelor unei companii de energie de top, pe plan mondial.

Siguranță și economii: serviciile conexe furnizării de gaze naturale se plătesc numai cu factura de gaze naturale, în variante care permit și plăți eșalonate în rate, în funcție de ofertele alese.

Flexibilitate și câștig de timp: peste 12.000 de puncte de plată ale partenerilor noștri comerciali și bancari pentru achitarea facturii de gaze naturale.

Plata facturii de gaze naturale

Peste **13.000** de puncte de încasare.

Clienții GDF SUEZ Energy România pot plăti factura de gaze naturale prin debit direct, card bancar, virament bancar sau numerar.

Acum nu mai e nevoie de factură! Clienții sunt identificați rapid cu ajutorul cardului de client și pot plăti factura de gaze naturale, cunoscând doar valoarea de plată, la următorii parteneri: BRD Group Société Générale, UniCredit Țiriac Bank, Banca Transilvania, CEC Bank, Bancpost, PayPoint, Westaco sau prin terminalele de plată Rompay, Qiwi și ZebraPay.

La partenerii Payzone, Rompay, Qiwi, Westaco și ZebraPay clienții pot plăti factura de gaze naturale și fără să cunoască suma datorată, imediat ce au fost identificați pe baza cardului de client.

Siguranță, mentenanță și reparații

Mentenanță și reparații:

montare alarmă gaze, racord flexibil mașină aragaz, cronotermostat wireless, serviciu de proiectare pentru extinderea sau modificarea instalației de utilizare gaze naturale, curățarea și mentenanța sistemului de încălzire, curățarea și igienizarea aparatelor de aer condiționat etc.

Asigaz: verificări, revizii IUGN și CT

Toate ofertele de verificări și revizii ale:

- Asigaz Rezident: oferte pentru persoane fizice
- Asigaz Incassa: oferte pentru asociații de proprietari/locatari

17 județe deservite în sudul țării și în București

Codul Rețelei: momentul implementării

În contextul evoluțiilor recente ale cadrului legislativ european, concretizate în adoptarea codurilor de rețea europene, în vederea formării pieței unice de energie, apare necesitatea implementării și la nivel național a cerințelor din cadrul acestor reglementări europene.

text STELUȚA IFTIMIE foto SHUTTERSTOCK

Implementarea Codului Rețelei, alături de existența unei piețe de tranzacționare și a unei piețe de echilibrare, este o condiție esențială pentru o bună funcționare a pieței libere de gaze naturale din România.

Codul Rețelei reprezintă un mecanism complex, un set de reguli precis definite, care sunt valabile pentru toți utilizatorii de rețea, fie că vorbim de producători, importatori, furnizori, distribuitori sau de consumatori finali de gaze naturale. Este etapa prin care se urmărește realizarea unui management mai bun al Sistemului Național de Transport și eliminarea dezechilibrelor.

Prin implementarea Codului de Rețea se urmărește disciplinarea pieței gazelor naturale, modernizarea procesului, prin apariția de noi piețe (piața de echilibrare), creșterea siguranței în aprovizionarea cu gaze naturale, dar și asigurarea continuităților livrărilor. Pe data de 4 iunie, ANRE a publicat pe site-ul oficial, www.anre.ro, un proiect de ordin privind unele măsuri menite să conducă la introducerea codului de rețea pentru domeniul gazelor naturale în România.

Cele mai importante măsuri vizează Societatea Națională de Transport Gaze Naturale „Transgaz” - S.A. Mediaș, care are obligația:

- de a finaliza o platformă online pentru rezervarea capacității pe puncte de intrare/ieșire în/din SNT și de a pune la dispoziția utilizatorilor rețelei în vederea rezervării de capacitate pentru anul gazier 2015-2016, până cel târziu la data de 1 iunie 2015;

- de a elabora un proiect de modificare și completare a Codului Rețelei pentru SNT, până cel târziu la data de 31 decembrie 2014;

- de a implementa sistemul SCADA de comandă și achiziții de date de la distanță pentru toate punctele de intrare/ieșire în/din SNT până cel târziu la data de 31 decembrie 2014;

- de a prezenta ANRE, în vederea aprobării, o propunere de implementare a pieței de echilibrare, metodologia de calcul al dezechilibrelor și de decontare financiară a acestora, aplicabilă cu începere de la data de 1 octombrie 2015.

În cazul implementării noilor reguli, utilizatorii de rețea vor avea în continuare obligația de a efectua zilnic nominalizări pentru ziua următoare, operatorii de distribuție vor comunica zilnic operatorului de transport alocarea cantităților măsurate la punctele de ieșire către sistemele de distribuție proprii și, de asemenea, vor comunica zilnic utilizatorilor rețelei informații referitoare la diferențele dintre cantitățile alocate și cantitățile măsurate. Societății de transport îi va reveni obligația de a furniza zilnic fiecărui utilizator al rețelei datele colectate prin intermediul sistemului SCADA, referitoare la fluxurile de gaze naturale înregistrate în punctele de intrare/ieșire în/din SNT specifice lui.

În condițiile aplicării acestor noi reguli, consumatorii finali vor fi elementele-cheie, determinanți în realizarea și menținerea echilibrului în sistemul de transport, deoarece sunt sursa primară a nominalizării volumelor de gaze naturale ce urmează a fi

vehiculate în piață. Lor le va reveni sarcina de a formula nominalizări corecte, în vederea rezervării capacității de transport cât mai apropiate de nevoile lor reale. Capacitatea rezervată, mai mare decât nevoia reală, induce costuri nejustificate economic, prin condițiile impuse de contractele de achiziție, în timp ce o capacitate subdimensionată induce costuri suplimentare, dezechilibru în piață și, cel mai probabil, afectarea altor jucători disciplinați, în lipsa unui supracontrol.

Începând cu anul 2009, marii clienți ai GDF SUEZ

Începând cu anul 2009, marii clienți ai GDF SUEZ Energy România exersează procesul de nominalizare prin intermediul unei platforme IT, astfel încât momentul efectiv al implementării Codului Rețelei îi va găsi pregătiți.

Energy România exersează procesul de nominalizare prin intermediul unei platforme IT, astfel încât momentul efectiv al implementării Codului Rețelei îi

va găsi pregătiți. Această platformă este accesibilă prin internet, iar clienții au conturi individuale, securizate. Clienții GDF SUEZ Energy România

pot vizualiza cantitățile consumate în ultimul an, dar și dezechilibrele create. De asemenea, au posibilitatea de a alege între introducerea manuală a cantităților solicitate sau generarea automată de către sistem.

GDF SUEZ Canada a investit 2 miliarde de dolari în energie eoliană

GDF SUEZ Canada a investit, în ultimii șase ani, 6 miliarde de dolari în energie eoliană și a dezvoltat zece ferme eoliene și două câmpuri fotovoltaice. Astfel, GDF SUEZ a devenit unul dintre operatorii de top de energie regenerabilă din Canada. Compania intenționează să investească și în hidroenergie, biomasă și alte surse de energie regenerabilă. Astăzi, 62,5% din consumul de energie electrică din Canada provine din surse de energie regenerabilă, iar Guvernul canadian a planificat o creștere de până la 90% până în 2020. Sursa: www.gdfsuez.com

42

Procesul de liberalizare a pieței gazelor reprezintă o provocare

Liberalizarea pieței de gaze este o provocare, în condițiile în care este greu să existe o piață concurențială cu doar doi producători de gaze”, a declarat președintele Consiliului Concurenței, Bogdan Chirițoiu, în cadrul conferinței „Mediafax Talks about Competition”. „Din acest motiv am spus că este o provocare procesul de liberalizare a pieței gazelor”, a precizat Chirițoiu, citat de Agerpres.

Investiții braziliene în biogaz

Grupul francez Albioma vrea să investească 400 de milioane de euro în producția de biomasă din Brazilia, transmite agentia Reuters. Jumătate din capacitățile de producție ale Albioma sunt plasate în afara Franței, în Insulele Mauritius și Guadelupe. În Mauritius deține o capacitate de 195 MW, iar în Brazilia are o uzină cu o capacitate de 60 MW și a mai cumpărat o uzină de producție de biomasă din trestie de zahăr cu o capacitate de 60 MW, cu o investiție de 43 de milioane de euro.

text CAROL POPA foto SHUTTERSTOCK

460 de milioane de euro pentru proiecte

Investitorii în sectorul energiei regenerabile au depus proiecte pentru finanțare europeană nerambursabilă în valoare de aproape jumătate de miliard de euro, a declarat Viorel Mădălin Beltechi, director general în cadrul Organismului Intermediar pentru Energie (OIE) din Ministerul Economiei. „Au fost înscrise la OIE proiecte de energie regenerabilă de 300 de MW, pentru care valoarea nerambursabilă ajunge la 460 de milioane de euro”, a explicat Beltechi, preluat de Agerpres. Din totalul proiectelor, 50 de MW înseamnă doar energie fotovoltaică, însă cele mai multe provin din sectorul energiei eoliene, conform declarațiilor lui Viorel Beltechi.

Factura prin e-mail:

Serviciu de transmitere a facturilor de gaze naturale și de electricitate prin email. Gratuit.

GDF SUEZ Energy România vă pune la dispoziție un serviciu nou, creat special pentru dumneavoastră: posibilitatea de a primi facturile de gaze naturale și de electricitate prin e-mail. Intrați astfel în posesia facturilor mult mai rapid, dar cu aceeași valoare juridică și cu un plus de beneficii directe:

Proximitate

Factura este la un click distanță de dumneavoastră, indiferent de locația în care vă aflați.

Securitate

Eliminați riscul pierderii facturilor sau al vizualizării acestora de persoane care nu sunt autorizate în acest sens.

Eficiență

Dispuneți de datele cuprinse în factură la scurt timp de la emiterea acesteia.

Disponibilitate

Puteți archiva facturile direct în calculatorul dumneavoastră și le puteți accesa oricând doriți.

Activare simplă

Puteți activa serviciul de transmitere a facturii prin e-mail oricând, prin completarea unui simplu formular.

Activați acum serviciul Factura prin e-mail!

www.gdfsuez.ro

GDF SUEZ

1860

Generatorul electric

text ADRIAN CÎLȚAN foto SHUTTERSTOCK

Primii care au vorbit în istorie despre electricitate au fost grecii, acum 2000 de ani, după ce au observat că frecarea blăniî unui animal de o bucată de chihlimbar provoacă o reacție de atracție între cele două. Dar actul de naștere a primului ansamblu mecanic capabil să genereze curent electric, adică a primului generator, a fost semnat de fizicianul italian Antonio Pacinotti abia în anul 1860.

44

Identificarea și căutarea modului de folosire și generare a energiei electrice a fost una dintre preocupările constante ale marilor savanți. În jurul anului 1600, englezul William Gilbert folosește și introduce pentru prima oară termenul „electric” (grecescul „elektron”), fizicianul identificând astfel forța apărută între două obiecte care se freacă unul de celălalt. A urmat celebrul experiment al lui Benjamin Franklin, din 1752, cu zmeul și fulgerul (care a condus la teoria legăturii dintre lumină și electricitate și ulterior la inventarea paratrăsnetului) și s-a ajuns la înțelegerea descărcării de electricitate de către profesorul italian de medicină Luigi Galvani. În 1792, Alessandro Volta descoperă un nou tip de energie cu emisie constantă, energia electrică. El e și creatorul primei baterii electrice. Un aport decisiv la teoria electricității l-a avut fizicianul și chimistul britanic Michael Faraday, care a descoperit prima metodă de generare a energiei electrice prin punerea unui magnet într-o bobină de fire de cupru. Astfel, el a definit pentru prima dată fenomenul inducției electromagnetice, construind, în 1831, „Discul Faraday”, un predecesor al generatorului modern, acesta fiind considerat primul generator electromagnetic capabil să producă un mic curent continuu direct.

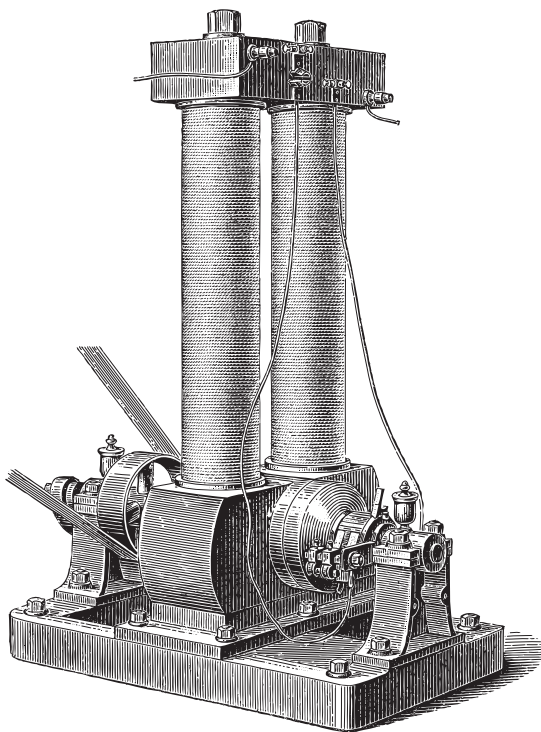
DINAMUL, PRIMUL GENERATOR MODERN

Definit în termeni tehnici ca fiind dispozitivul capabil să producă energie electrică pornind de la o altă formă de energie, generatorul electric a devenit atât de utilizat în lumea modernă, încât nici nu mai băgăm în seamă faptul că, fără el, alimentarea cu electricitate nu s-ar putea realiza. În 1832, Hippolyte Pixii, un fabricant parizian, a construit primul generator electromagnetic capabil să producă curent alternativ, pornind de la descoperirile lui Faraday. El îi adaugă, puțin mai târziu și la sugestia lui André-Marie Ampère, un comutator care să inverseze curentul din generator, transformând astfel curentul alternativ în curent continuu. Pasul hotărâtor are loc în 1860, când Antonio Pacinotti, un profesor de fizică, rezolvă „marea problemă” a generatorului prin omogenizarea fluxului de curent electric, construind astfel generatorul modern. Zece ani mai târziu, inginerul belgian Zénobe Gramme, „reinventează” generatorul lui Pacinotti, perfecționându-l prin adăugarea unei armături concentrice înfășurate în spirele unei bobine și lansând astfel pe piață primul „dynam Gramme”: primul generator electric pentru uz industrial, dispozitiv ce a permis și descoperirea principiului de funcționare a motorului electric.

VICTORIA CURENTULUI ALTERNATIV

Inventatorii au constatat versatilitatea generatorului, care poate transforma energia mecanică în energie electrică prin intermediul inducției electromagnetice, fiind folosit ca motor electric, la fel cum și motorul putea fi inversat pentru a deveni generator. În ambele variante, dispozitivul are obligatoriu o bobină mobilă (rotor) și o componentă statică (stator), iar generatoarele de tip DC (curent continuu) poartă numele de dinamuri. Ansamblurile ce produc curent alternativ polifazic se numesc alternatoare. Pașii tehnologici au urmat cu rapiditate, iar utilizarea curentului electric ia o amploare uriașă către sfârșitul sec. XIX, odată cu brevetarea și comercializarea tot mai multor invenții ale oamenilor de știință. Astfel, în 1866, Henry Wilde construiește primul generator comercial, „Alliance“, destinat alimentării lămpilor de iluminat interior, iar în 1870, Ernst Werner Siemens perfecționează dinamul. Aproape concomitent, Thomas Alva Edison realizează și prima transmisie comercială de electricitate folosind curentul direct, continuu. Descoperirile lui Swan, Edison și James Watt, luate ca un tot unitar, au dus la sisteme complexe de generare a electricității pe scară largă. Chiar dacă, inițial, Edison era susținător al curentului continuu, el adoptă soluții din ce în ce mai practice și dezvoltă un sistem de iluminat electric care conținea toate elementele necesare (elemente periferi-

ce, cabluri subterane și supraterane, siguranțe, comutatoare, prize și aparate de măsurare a curentului). Până la sfârșitul anilor '80, Edison reușește instalarea a mai mult de 152 de generatoare capabile să alimenteze peste 5.000 de lămpi, din 225 de case, pentru ca, în septembrie 1882, să fie capabil, împreună cu Swan, să ilumineze pentru prima dată în istorie o stradă din New York, cu becuri electrice. De altfel, până la finalul anului 1895, electricitatea generată era disponibilă și în gările și instituțiile din marile orașe și tot atunci devenea operațională la Cascada Niagara prima hidrocentrală de curent alternativ din lume.

PAȘI CĂTRE MODERNITATE

Astăzi, generatoarele de energie electrică sunt dispozitivele cel mai des utilizate în lume, atât de consumatorii casnici, cât și de cei industriali, ele fiind o sursă de energie independentă. În plus, de-a lungul anilor, aparatele au devenit din ce în ce mai performante, mai sigure și mai fiabile tehnologic. Generatoarele moderne au senzori, cititoare de tensiuni și avertizoare de avarie, panouri de control digitale și componente de securitate multiplă și toate au încorporate contacte automate de pornire-oprire. În prezent, cele mai multe generatoare folosesc, pentru distribuția și transmisia puterii electrice, modulul de curent alternativ – s-a dovedit că acesta reprezintă o variantă mult mai convenabilă decât folosirea celui continuu.

MICĂ ENCICLOPEDIÉ ENERGETICĂ

text ADRIAN CÎLȚAN foto SHUTTERSTOCK

Anul „Gloriei“ românești

Anul 1975 a devenit unul de referință pentru exploatarea petrolieră românească: a avut loc lansarea la apă a primei platforme maritime de foraj construite în România, Gloria, care a fost ulterior urmată de alte șase platforme mai mici: Orizont, Prometeu, Fortuna, Atlas, Jupiter și Saturn. După aproape 40 de ani de exploatare, cele mai multe dintre platformele plutitoare sunt încă operaționale: Orizont și Atlas (Gulf Persic), Saturn și Gloria (în apele teritoriale românești) și Prometeu (Marea Neagră).

„Fabrica de gaz“

La începutul anului 1857, s-a inaugurat și a intrat în producție, la Ploiești, „Fabrica de gaz“ a lui Marin Mehedințeanu, prima rafinărie de petrol din România și, de altfel, și prima din lume. Considerată o adevărată aventură în producerea unei resurse puțin cunoscute la vremea aceea, dar devenită curând indispensabilă civilizației moderne, rafinării prelucra petrol din care rezulta un produs de o calitate superioară: incolor, inodor, cu ardere constantă și fără fum sau reziduuri.

Foraj-record

În 24 mai 1970, a început, în Peninsula Kola din fosta Uniune Sovietică, proiectul celui mai adânc foraj efectuat vreodată în scoarța Pământului. Adâncimea inițială a fost stabilită la 15.000 m, dar în 1979 cele două instrumente de foraj Ural-mash folosite au depășit recordul mondial de adâncime de 9.583 m deținut de puțul Bertha Rogers, din Washita, Oklahoma. În 1983, forajul din Kola a depășit nivelul de 12.000 m, iar în 1992, a ajuns la 12.262 m.

Autostradă subterană

În 25 iulie 2013, a intrat în activitate, în Statele Unite ale Americii, cel mai mare utilaj minier din lume, denumit Bertha, după numele primei și singurei femei-primar a orașului Seattle. Giganticul dispozitiv, care are o lungime de 93 m, o lățime de 17,5 m și o greutate de peste 7.000 t, a depășit suma de 80 de milioane de dolari și este folosit acum la amenajarea unui tunel uriaș, ce va deveni o rută alternativă pentru autostrada 99, Alaskan Way Viaduct.

PROBLEMATICI RIDICATE DE MENTENANȚA PREVENTIVĂ

text LAURENȚIU LIPAN foto SHUTTERSTOCK

Mentenanța constă într-o serie de acțiuni (de verificare) menite să îmbunătățească starea sistemului energetic, pentru optimizare, creșterea performanței și evitarea intrării în regim de avarie sau chiar de colaps.

Mentenanța este o procedură care implică inspecția, repararea sau înlocuirea componentelor fizice ale instalațiilor și echipamentelor, garanție, un proces care, în final, duce și la minimizarea costurilor legate de întreținere. Unele dintre noile instrumente de diagnosticare permit echipamentelor electrice să fie evaluate la un anumit grad în timp ce acestea sunt în funcțiune (on-line). Altele nu pot fi utilizate decât dacă echipamentul este scos de sub tensiune (off-line).

Monitorizarea utilizând principiul descărcărilor parțiale

Testarea utilizând principiul descărcărilor parțiale în cazul motoarelor și generatoarelor electrice este folosită în domeniu de aproximativ 50 de ani. Cu toate acestea, testarea pe conductoare/cabluri și noduri (celule, separatoare, întrerupătoare etc.) a devenit foarte importantă și de o mare actualitate în prezent. Standardele și normativele din domeniu fac ca noile metode de testare, respectiv de dezvoltare tehnologică, să asigure o bună testare pe teren cu echipamente adecvate. Echipamentele de monitorizare pot fi montate permanent pe mașini (etc.), echipamente, transformatoare, cabluri sau, după caz, acestea pot fi utilizate pentru a se efectua o evaluare periodică a stării de funcționare, de izolație etc.

Termografia în infraroșu

Testarea termografică în infraroșu constă în detectarea și înregistrarea aporturilor de căldură normale sau anormale, care pot fi identificate în curs de dezvoltare, și a problemelor ascunse ale instalațiilor vizate (nu se văd cu ochiul liber). Spre exemplu, utilizarea unei camere de termoviziune cu infraroșu permite vizualizarea unui întreg panou (tablou electric etc.) și observarea problemelor, fără a fi nevoie să se facă testarea cu echipamente de monitorizare/măsurare de tip multimetre sau similar. Siguranțele dimensionate incorect și întrerupătoarele

supraîncărcate sunt ușor de identificat cu o cameră termografică (în infraroșu).

În curs de dezvoltare la începutul anilor 1980, termografia în infraroșu a fost o noutate tehnică excepțională, deosebit de utilă, ce avea să deschidă noi orizonturi tehnico-științifice. Camerele termografice din zilele noastre au devenit niște obiecte accesibile, fiabile și obligatorii în trusele celor care execută lucrări de mentenanță. Progresele tehnologice recente au îmbunătățit foarte mult colectarea de date termografice, prelucrarea lor și, mai ales, precizia sau clasa de exactitate a acestora. Cu toate acestea, există încă multe greșeli comune, făcute în procesul de colectare a datelor termografice (vizavi de exactitatea și acuratețea înregistrării și interpretării datelor). De fiecare dată când o persoană iese pe teren, pentru a efectua un studiu termografic, condițiile sunt diferite. Fiecare situație necesită ca persoana care face termografia să țină seama de condițiile de mediu (înconjurător) și, astfel, să ia o decizie corectă cu privire la condițiile speciale existente, ce pot influența foarte tare modalitatea de înregistrare/monitorizare a datelor și preciziei lor.

Siguranțe greșit dimensionate

Uneori, la lucrările de întreținere, o instalație/echipament va necesita posibilitatea ca o siguranță (chiar și automată) defectă să fie înlocuită regulat, devenind astfel un element de stres. De multe ori, personalul de reparații va monta o siguranță nouă, eventual chiar de aceleași dimensiuni (amperaj), dar de o altă marcă, și astfel apar deosebirile de setare. În cazul în care se execută montarea unei alte siguranțe nepotrivite, există posibilitatea de a avea o amprentă de căldură diferită.

Senzori de temperatură

Este vorba despre dispozitivele electrice din întrerupătoare, care măsoară temperatura sau sarcina (amperajul) în dispozitiv. Când se ajunge peste limita stabilită, aceste dispozitive

scot o anumită semnătură termică specifică. Este o eroare comună de date, care, de multe ori, este diagnosticată ca fiind o problemă în interiorul întrerupătorului.

Unghi termografic

Atunci când se prelevează imagini termice, este foarte important să existe suficient spațiu (înconjurător) pentru prinderea unghiului corespunzător. Este important ca, înainte și după efectuarea unei reparații, imaginea termografică să fie prelevată din același loc.

Scanarea termografică exterioară (în aer liber)

Vremea afectează toate formele de termografie în infraroșu. O mare problemă în scanarea termografică a echipamentelor electrice este efectul condițiilor de mediu și de încărcare solară asupra componentelor acestora. În cazul în care bate vântul și apare o deconectare, siguranța rămânând deschisă, există puțin timp până la apariția efectului de răcire convectivă datorat circulației maselor de aer care răcește conexiunile. ■

Revizii și verificări efectuate de GDF SUEZ Energy România pentru instalația de utilizare a gazelor naturale

Efectuarea verificării/reviziei instalației de utilizare a gazelor naturale este, conform prevederilor legislative, o obligație ce revine consumatorilor. Verificarea tehnică a instalațiilor de utilizare se realizează la maximum 2 ani, iar revizia tehnică a instalației de utilizare, la maximum 10 ani.

Revizia este obligatorie și în următoarele cazuri:

- în urma neutilizării instalației pe o perioadă mai mare de 6 luni;
- după orice accident care poate afecta instalația de utilizare.

În cazul nerealizării serviciului de verificare/revizie la termen, GDF SUEZ Energy România poate aplica măsurile de sistare a furnizării gazelor naturale. De altfel, GDF SUEZ Energy România informează clienții privind data-limită până la care trebuie să efectueze serviciul de revizie/verificare.

Serviciul de verificare/revizie se poate face cu orice firmă autorizată ANRE.

„GDF SUEZ Energy România își dorește să devină un jucător important pe piața producției de energie electrică din România“

interviu realizat de Simona Georgescu
foto GDF SUEZ Energy România

GDF SUEZ Energy România are deja două parcuri eoliene funcționabile, Gemenele și, respectiv, Băleni. Am stat de vorbă cu Alexandru Buruiană, Șef Serviciul Exploatare în cadrul Direcției Strategie și Dezvoltare, pentru a afla care au fost cele mai mari provocări, dar și satisfacțiile celor două parcuri eoliene.

Brăila și Galați sunt localitățile din România care ocupă un rol important pe harta de investiții a GDF SUEZ Energy România. Cât de importantă este energia eoliană pentru Grup?

A.B. Energia eoliană este importantă pentru noi în contextul în care GDF SUEZ Energy România își dorește să devină un jucător important pe piața producției de energie electrică din România. În plus, nu trebuie să neglijăm faptul că energia eoliană, și în general energia regenerabilă, ocupă un loc important în strategia de dezvoltare a Grupului, în ciuda contextului dificil pentru acest sector.

Până în acest moment, care sunt cele mai importante realizări ale celor două parcuri?

A.B. În primul rând, trebuie menționat faptul că am realizat în timp-record construcția fiecăruia din cele două parcuri. Practic, a fost nevoie doar de aproximativ 7 luni de la primul excavator prezent în șantier până la primul megawatt oră injectat în rețea. În acest context, pot spune că toți colegii și partenerii implicați în construcție au tot meritul pentru aceste realizări. În plus, parcul eolian de

la Gemenele, aflat acum în al doilea an de exploatare, se poate lăuda cu o foarte bună disponibilitate în lunile martie și aprilie, un adevărat record pentru flota Siemens din Europa.

Și care a fost cel mai dificil moment?

A.B. Greu de spus! Pot spune că ritmul a fost susținut în faza de construcție, dar am depășit toate obstacolele. Totuși, cred că cele mai mari emoții le-am avut anul trecut, la Băleni, când inundațiile au împiedicat, pentru o săptămână, lucrul pe șantier. De altfel, atunci când lucrezi cu resursele naturii, fenomenele naturale sunt principala piedică și îți dau bătăi de cap. De exemplu, în această iarnă s-a întâmplat să avem de-a face cu o săptămână în care parcurile eoliene au fost inaccesibile.

Ce se întâmplă cu energia produsă de cele două parcuri?

A.B. Energia este injectată în sistemul național și, pentru a putea fi valorificată comercial, colegii de la Local Energy Management au expertiza care ne permite să maximizăm valoarea energiei. De altfel, la sfârșitul anului 2013 am reușit să reprezentăm 1% din energia electrică vândută în România. Chiar dacă nu e foarte mult, sună promițător! ▶▶

50

Ce ați simțit în clipa în care a fost pusă în funcțiune prima eoliană?

A.B. Evident că în cazul fiecărui parc am avut parte de bucuria momentului, dar aceasta a fost de scurtă durată, pentru că trebuia să ne preocupăm de încă 20 de eoliene la Gemeenele și 19 la Băleni! Dar, pe lângă primul moment în care elicele s-au declanșat sub bătaia vântului, o altă etapă emoționantă a fost marcată de livrarea primei nacele în șantier, pe care se află sigla „GDF SUEZ“.

Ce tipuri de eoliene „lucrează“ în aceste parcuri?

A.B. În parcurile Gemeenele și Băleni se află turbine eoliene cu rotor tripală, centrul rotorului fiind situat la aproximativ 100 m deasupra solului. Atât GE, cât și Siemens sunt turbine care au cutie de viteză ce multiplică viteza de rotație a rotorului până la aproximativ 1.500 ture/minut, aceasta fiind viteza de rotație a generatorului propriu-zis. În același timp, sistemul electronic de control este foarte complex, tehnologia utilizată fiind considerată ultra-performantă (state of the art) la momentul curent.

Câți angajați sunt implicați în gestionarea parcurilor?

A.B. Lucrăm foarte mult cu parteneri. În echipa internă a GDF SUEZ Energy România se află cinci persoane, dar împreună cu partenerii cred că numărăm în total aproximativ 20 de persoane. Toate sunt implicate și se interesează zilnic de activitatea din site.

Cât de important este sprijinul comunității în cazul unor asemenea investiții?

A.B. Sprijinul pe care ni-l oferă comunitatea în cazul unor investiții de acest gen este foarte important. Dar, de cele mai multe ori, vorbim de unul reciproc. În

momentele dificile, comunicarea dintre noi și reprezentanții locali a funcționat foarte bine. Ca să dau un exemplu în acest sens, la Băleni, într-o săptămână, am reușit să reparăm, în timpul construcției, un podeț distrus de inundații, fără să fim blocați birocratic de primărie: am obținut imediat autorizațiile necesare.

Care sunt proiectele comunitare în care s-a implicat GDF SUEZ Energy România atât la Băleni, cât și la Gemele până în acest moment?

A.B. În cazul satului Băleni, suntem implicați în repararea drumurilor, forarea unui puț de mare adâncime și, în același timp, participăm îndeaproape la un proiect de reabilitare a clădirii școlii din comună. De asemenea, atât la Băleni, cât și la Gemele, luăm parte la proiectele educaționale la nivel școlar, cele care sunt orientate spre conștientizarea potențialului resurselor regenerabile pentru viitor. La Gemele ne-am implicat foarte mult în programul „Întâlnire cu energia“, iar acum, susținem trupa de dans popular. Și, nu în ultimul rând, anul acesta am participat activ la dezapezirea drumului județean de acces, în baza unui interes comun: accesibilitatea localităților și, implicit, accesibilitatea la șantierele noastre!

Care sunt planurile cu aceste două parcuri eoliene până la finele acestui an?

A.B. Disponibilitate tehnică maximă! Chiar dacă, în general, primul an (este vorba de Băleni – 50 MW) este considerat mai dificil pentru un parc eolian, pentru că este perioada în care au loc diferite reglaje și echipamentele își fac, practic, „rodajul“, experiența de la Gemele (47,5 MW) ne arată că putem să ajungem la o disponibilitate foarte bună!

„Acoperișurile vii“

Întoarcerea la natură a marilor orașe

Într-un efort de regenerare urbană din ce în ce mai susținut, edilii metropolelor promovează și investesc în ceea ce numesc „grădini suspendate“, oaze de verdeață amplasate pe terasele și acoperișurile clădirilor. Proiectele de mediu, adoptate de curând și în România, sunt destinate reducerii poluării aerului, conferă o dimensiune estetică, absolut naturală, aglomerărilor de beton, oțel și sticlă, și prezintă multiple avantaje economice.

text ADRIAN CÎLȚAN foto SHUTTERSTOCK

Când discutăm despre „grădini suspendate“, ne referim la clădiri urbane ale căror acoperișuri sau terase sunt în totalitate sau parțial acoperite cu pământ și vegetație naturală, ce asigură spațiul verde pierdut prin construcția imobilului. În Europa, Țările Nordice și, mai ales, Germania au investit în astfel de grădini de-a lungul timpului, ajungând să transforme mai mult de 20% dintre terasele blocurilor. În America, cele mai multe „acoperișuri vii“ se află în Chicago, orașul în care cea mai mare grădină suspendată a fost creată chiar pe clădirea Primăriei.

TEHNICA DE HIDROIZOLAȚIE

În cazul acestor proiecte, este necesară o atenție specială acordată hidroizolației, fără de care nu este posibil un astfel de acoperiș. Principiul tehnologic presupune protejarea acoperișului cu membrane speciale, aditivat cu substanțe antirădăcină, prin care nu trece apa sau rădăcina. De asemenea, existența unui sistem de filtrare și drenaj care să direcționeze apa către gurile de scurgere ale clădirii și care totodată să mențină apa în locașuri formate pentru hidratarea solului este importantă. Stratul de drenaj al apei, în general sub forma cofrajelor de ouă, poate avea o înălțime de 2-6 centimetri și înlocuiește cu succes terasamentul de pietriș care se folosea mai demult. Suplimentar, poate fi folosit un strat-voal de

plasă de protecție rezistentă la găurire. În cazul teraselor plate, se face o pantă din șapă, de 1-5%, pentru a permite o evacuare rapidă a surplusului de apă către gurile de scurgere în cazul ploilor torențiale, atunci când pământul este suprasaturat. Acoperișurile abrupte, cu înclinație de 15-30%, sunt prevăzute la capete cu opritoare, grătare sau, opțional, cu profil de aluminiu perforat, pentru a contrabalansa forța de forfecare și alunecare a substratului de pământ. Gurile de scurgere trebuie protejate cu sită sau pietriș de drenaj și cutie de control, pentru a evita înfundarea și colmatarea pământului în zona acestora.

SISTEME SIMPLE SAU COMPLEXE

În funcție de structura de rezistență a imobilului, grădinile suspendate pe acoperișurile clădirilor pot fi proiectate cu plante „ușoare“, gazon și flori (sistem extensiv) sau cu sisteme complexe, cu multe specii de plante, flori diverse, arbuști și tufe (sistem intensiv). Diferența constă în grosimea substratului fertil, pentru că în unele cazuri pământul de creștere, încărcat cu apă, poate ajunge și la 200-300 kg/m² de acoperiș. Acoperișul verde extensiv nu este, în general, destinat circulației frecvente, este practic un înveliș de plante așezat peste acoperișul existent. Plantele cresc puțin în înălțime, prind rădăcini într-un timp scurt și se pot dezvolta cu minimum de atenție și îngrijire. Pentru acoperișul extensiv se aleg soluri

cu greutate mică, ce se mențin umede prin sisteme automate de irigație sau substrat de retenție: pământ negru de pădure, bogat în humus, sau pământ de turbă afânat, cu o capacitate mare de reținere a apei. În schimb, grădinile suspendate intensive pot fi circulabile și folosite ca spațiu de recreere și chiar de joacă, au o grosime a stratului de pământ de 30-50 cm și se plantează cu o gamă variată de arbuști de talie mică, evitându-se însă pomii sau arborii de talie mare, din cauza riscului de a fi dislocați la vânturi puternice. Pentru ambele tipuri de acoperiș vegetal, aproape toți proiectanții respectă această succesiune a protecțiilor plafonului: amorsă, membrană perforată pentru difuzia vaporilor, membrană-barieră, termoizolație cu folie autoadezivă și membrană antirădăcină, sistem de drenaj, folie de filtrare geotextilă și substrat de pământ de creștere.

AVANTAJE MULTIPLE

Deși este mai scump (50-100 euro/m²) și mai complicat de instalat, acoperișul verde își recuperează în timp investiția, pentru că este mult mai durabil și ajută la răcirea clădirii pe timpul verii, prin transpirația plantelor. Dacă acoperișul convențional, de beton, al blocuri-

lor absoarbe, în zilele caniculare, o temperatură de 70°C și menține căldura la interior și pe timpul nopții, terasele care au acoperiri vegetale permanente se mențin la aprox. 25°C la nivel cu solul, căci se comportă ca niște bureți ce înmagazinează apa, iar prin evaporarea acesteia duc la scăderea temperaturii interioare cu circa 4-5°C pe timpul verii. Astfel, variațiile de temperatură de la nivelul acoperișului sunt mult mai mici, iar viața acestuia este prelungită considerabil, ajungând până la 40-50 de ani. Mai mult, acoperișul verde izolează foarte bine fonic, conferă un aspect deosebit imobilelor, iar costurile de întreținere sunt reduse. La capitalul dezavantaje, pe lângă costurile mai mari, dar amortizabile, se include faptul că multe clădiri vechi nu au fost proiectate pentru a suporta o greutate suplimentară și este nevoie să fie consolidate. De curând, o companie japoneză a creat un sol sintetic, de tip burete, de două ori mai ușor decât pământul, care poate fi folosit pentru grădinile suspendate de pe clădirile ce nu pot susține o greutate mare. Astfel, aceste proiecte pot continua și se pot dezvolta și în orașele cu imobile vechi, căci regenerarea atmosferei este un obiectiv mult prea important.

CLUJ, PRIMUL ORAȘ CU „ACOPERIȘURI VII” DIN ROMÂNIA

Chicago, declarat cel mai verde oraș american „la înălțime”, a devenit un model și pentru celelalte metropole, iar primăria a decis, pentru a extinde aceste grădini, să acorde subvenții chiar și de 5.000 de dolari. În plus, a adoptat o hotărâre prin care clădirile care primesc fonduri din partea primăriei sunt obligate să aibă și astfel de grădini. În Europa, Germania construiește cele mai multe „acoperișuri verzi”, chiar și în orașele mici. În acest ultim caz, casele tradiționale au fost adaptate pentru a putea susține parcurile în miniatură, fiind dotate cu instalații de drenare a apei de ploaie, așa cum sunt cele pentru gazoanele de pe marile stadioane. În țara noastră, Clujul va fi primul oraș cu blocurile acoperite cu grădini suspendate, după proiectul unei echipe de arhitecți ce a propus un sistem mult mai ieftin și mai eficient decât cel folosit acum: termoizolarea cu lână de oaie sau cânepă. Acestea sunt materiale organice, cu o capacitate de izolare termică mai bună decât polistirenul, atât de des folosit, și, în plus, din 2003, lâna este acceptată în Uniunea Europeană ca material de construcții. De exemplu, Germania o folosește la termoizolații de peste 15 ani. ■

ExpertGaz Plus: pachete de servicii tehnice pentru clienții organizaționali. O ofertă GDF SUEZ Energy România.

Despre ExpertGaz Plus

ExpertGaz Plus este un pachet complet de servicii tehnice profesionale oferite de GDF SUEZ Energy România alături de partenerii săi și cuprinde:

- 1 proiectare și execuție de instalații de utilizare gaze naturale;
- 2 verificări și revizii tehnice ale instalațiilor de utilizare;
- 3 reparații curente ale instalațiilor de utilizare de gaze naturale;
- 4 modificare de instalații de utilizare de gaze naturale existente:
 - modificări de trasee pentru instalațiile de utilizare ale gazelor naturale;
 - ramuri noi ale instalațiilor de utilizare în vederea instalării de noi puncte de consum;
 - dezafectări ramuri instalații de utilizare;
- 5 montare de contoare pasante;
- 6 montare de vane antiseismice;
- 7 renominalizare receptori cu modificarea instalației de utilizare de gaze naturale;
- 8 verificări și revizii tehnice ale centralelor termice (cu putere mai mică de 290 kW).

Rețeaua noastră

În urma unui amplu proces de selecție, bazat pe o metodologie riguroasă, GDF SUEZ Energy România a ales cei mai potriviți furnizori de servicii tehnice.

Partenerii ExpertGaz Plus oferă pachete complete, adaptate nevoilor clienților business.

Acreditări

Pachetul ExpertGaz Plus este garantat de profesionalismul echipei GDF SUEZ Energy România și al partenerilor săi.

În plus, Autoritatea Națională de Reglementare în domeniul Energiei a recunoscut calitatea GDF SUEZ Energy România de a propune serviciile ExpertGaz Plus prin următoarele documente oficiale:

- Autorizația nr. 10237 destinată proiectării instalațiilor de utilizare a gazelor naturale care funcționează în regim de presiune mai mică sau egală cu 6 bar, tip PDI;
- Autorizația nr.10238 destinată execuției, verificării și reviziei instalațiilor de utilizare a gazelor naturale care funcționează în regim de presiune mai mică sau egală cu 6 bar, tip EDI.

Contact

Solicitați informații detaliate Key Account Managerului dumneavoastră din GDF SUEZ Energy România.

Voluntariatul și implicarea angajaților în proiectele de CSR

Doar 20% dintre români fac voluntariat periodic sau ocazional, spun datele ultimului Eurobarometru, din luna iunie 2011. Chiar dacă nu ne aflăm cu mult sub media europeană, care este de 24%, suntem la distanțe considerabile de țări ca Olanda, Belgia și Luxemburg – unde voluntariatul este o activitate obișnuită pentru 57% dintre locuitori. În Danemarca, procentul este de 43%, iar în Finlanda, 39% dintre cetățeni se implică în comunitate.

text ALEXANDRA ILINCA foto GDF SUEZ Energy România

56

ONG-urile au fost priemele care au sprijinit și au încurajat voluntariatul în România: deși au avut resurse limitate, au inițiat constant programe de atragere a voluntarilor, campanii de promovare sau au făcut lobby pentru obținerea de sprijin guvernamental. Tot ONG-urile au introdus în România conceptul de voluntariat corporatist, pe care l-au îmbrățișat tot mai multe companii care au înțeles importanța voluntariatului, responsabilității și solidarității și au început să ofere constant angajaților posibilitatea de a se implica în comunitate.

ANGAJAȚII GDF SUEZ Energy România SE IMPLICĂ ÎN VOLUNTARIAT

Este și cazul GDF SUEZ Energy România, ai cărei angajați se alătură cu entuziasm cauzelor sociale susținute de companie, fie că este vorba de educarea tinerilor privind utilizarea surselor de energie, de participarea la evenimente sportive care susțin cauze

sociale sau de renovarea caselor familiale din cadrul SOS Satele Copiilor.

Cea mai recentă acțiune de voluntariat inițiată de GDF SUEZ Energy România a avut loc chiar pe șantierul Habitat for Humanity România, de la SOS Satele Copiilor. Aici, 25 de angajați au muncit cot la cot cu specialiștii Habitat for Humanity România, în cadrul proiectului de reabilitare a celor 12 case sociale, în care peste 80 de copii vor descoperi, la finalul proiectului, ce înseamnă bucuria unui cămin frumos și primitor.

„Ne-am împrietenit cu Alex, Mădălina, Șerban și mulți alți copii minunați pentru care SOS Satele Copiilor înseamnă acasă. Ne-am bucurat enorm să participăm la acțiunea de sâmbătă, în beneficiul lor, și va exista cu siguranță o dată viitoare, ocazie cu care îi vom cunoaște pe toți. Am făcut asta pentru ei, și ei sunt motivul pentru care vom reveni mereu gata să dăm o mână de ajutor“, a declarat Iulian, angajat al GDF SUEZ Energy România și voluntar pentru programul „Totul începe acasă!“.

PROGRAMUL „TOTUL ÎNCEPE ACASĂ!“

Prin programul „Totul începe acasă!“, derulat de GDF SUEZ Energy România, Fundația GDF SUEZ și Habitat for Humanity România, casele din cadrul SOS Satele Copiilor vor fi renovate și eficientizate energetic până la finalul anului 2014. În fiecare casă locuiește o mamă socială, ce are în grijă 6-7 copii. Casele au fost date în folosință acum 20 de ani și nu au mai fost renovate de atunci, iar în prezent ele sunt într-o stare avansată de degradare și au un consum energetic ridicat.

Contribuția de 300.000 de euro a GDF SUEZ Energy România va îmbunătăți considerabil condițiile de locuit și de învățare pentru toți cei 134 de beneficiari: copii, părinți și asistenți sociali ce își desfășoară activitatea în acest centru. Programul „Totul începe acasă!“ face parte din platforma de responsabilitate socială a GDF SUEZ Energy România, „Energie pentru Fapte Bune“, ce reunește toate proiectele de implicare în viața comunității derulate de către companie. Detalii pe site-ul www.energiepenturfaptebune.ro.

TOTUL ÎNCEPE ACASĂ

Contribuția de 300.000 de euro a GDF SUEZ Energy România va îmbunătăți considerabil condițiile de locuit și de învățare pentru toți cei 134 de beneficiari: copii, părinți și asistenți sociali ce își desfășoară activitatea în acest centru.

english summary

Editorial

In this edition we want to talk about two of the most important topics of the moment concerning the energy market: the liberalization of the natural gas in Romania and the Network Code.

Regarding the liberalization of the gas market in Romania, GDF SUEZ Energy Romania provides customers with the possibility to choose energy offers that are adapted to their business. By its offers, our company wants to develop partnerships that are based on strong involvement and adequate energy solutions. You are invited to read about them at pages 36-38, in the interview given by Cristian Dandu, Marketing and Sales Manager of GDF SUEZ Energy Romania.

Recently, more and more officials or specialists have expressed their worries regarding the impact of energy prices on some industries. Some countries talk about the possibility to freeze prices and to cut out renewable energy subsidies.

Therefore, in its last report –World Energy Outlook 2013 – The International Agency for Energy points out that high energy prices affect the competitiveness of the EU. All these topics and the position of some of the most important specialists in the field are shown in the Special Folder, starting with page 19.

Momentul liberalizării
In această ediție a revistei Oxygen ne-am propus să dezbătuim două dintre cele mai importante subiecte ale momentului, de pe planul de energie: liberalizarea pieței gazelor naturale din România și Codul Rețelei.

GDF SUEZ Canada a investit în alți pași
GDF SUEZ a investit în alți pași în domeniul de distribuție de gaze în Canada. Acesta este un pas decisiv în dezvoltarea companiei în acest continent nord-vestic.

Specializări în domeniul de distribuție
GDF SUEZ este lider în domeniul de distribuție de gaze în România. Compania este specializată în distribuția de gaze către clienții rezidențiali și industriali.

The Network Code is also at the moment of implementation and its impact on the market is shown at page 42. The Network Code represents a set of rules that are precisely defined and are valid for all the users of the network: producers, importers, suppliers, distributors or final consumers of natural gas. This is the measure that establishes a better management of the National Transmission System.

„The Corbetti Project“ – the geo-thermal Power Plant in Africa (page 12), „Types of materials and their efficiency for the thermal rehabilitation“ (Page 16), the interview with Alexandru Buruiana, the Chief of the Exploitation Department, Strategy & Development Direction (48) and the interview with Carmen Uscatu (page 66), founder of „Daruieste Viata“ Association, are other topics of our summer edition of the Oxygen Magazine. Enjoy our articles!

Top Story

58

TOP STORY
Liberalizarea pietelor energetice în Europa - de la obiectivele inițiale la realitatea prezentă

58

10

The liberalization of the energy market in Europe – from the initial goals to the present reality

The gas markets in Europe appeared after the WWII. They functioned as natural monopolies and the prices were established according to the social, political or economic criteria.

The efficiency of the monopolies

Starting with 1980, after the most important oil crisis in Europe, the European countries decided to control these monopolies. For example, in France they concluded social contracts between the Government and the companies that had natural monopolies. They intended to cut down the costs and prices and to improve the quality of services. In Great Britain they privatized the public sector that led to the improvement of the quality of services and prices reduction.

The first steps to liberalization

The European Council tried to get rid of privatizations because the first private companies had uncertain activity. 70% of the gas resources were in countries such as Russia, Norway or Algeria.

The effects of the market opening

The first liberalization took place in 1998 and it led to very high prices. Starting with 2000, all the EU countries, except for Portugal and Greece, had the obligation to open at least 20% of their natural gas market to other markets, according to the stipulations adopted in 1998. In 2001, they realized that this goal had not been achieved. Afterwards, the offer was controlled because there were only four important producers: Russia, Norway, Algeria and Holland. After two more years, they could see a reduction on prices. This trend was also noticed in 2004, in the Czech Republic, Poland, Hungary, Romania and Bulgaria.

Top Technology

The Corbetti Project values 4 million dollars. An Icelandic company is ready to build a new geo-thermal power plant near a volcano in Rift Valley, Ethiopia, where the steam coming out of the inactive volcano has a temperature of 250° C at the surface. The first 10 MW of this new power plant will be active in 2015 and in 2016 is estimated an increase to 100 MW. This project is sustained by the USA as a part of Power Africa, aiming to increase the access to electricity of the African Continent. Reykjavik Geothermal is a company founded in Iceland in 2008, for developing energy

resources to increase production worldwide. Up to now it has developed and explored geo-thermal projects in 30 countries, including the biggest geo-thermal power plant in Iceland. The Corbetti Project combines the technical knowledge of Iceland with its capacity in geo-thermal energy and the financial support and expertise of the USA. This historical agreement with Ethiopia is a tribute for the visionary leader H.E. Meles Zenawi. The former-Prime Minister of the country was a steady fighter for green and renewable energy.

TEHNOLOGII DE VÂRF
Proiectul Corbetti
Centrala geotermală a Africii

12

Energy Economy

ECONOMIE DE ENERGIE

PROBLEMATICI RIDICATE DE MENTENANȚA PREVENTIVĂ

Mentenanța corectă este o parte de actuală în viața oricărui sistem al tehnologiei care consumă energie, pentru optimizarea, creșterea performanței și evitarea intrării în regim de avarie sau chiar de defect.

anteriormente este o procedură care implică intervenția, repararea sau înlocuirea componentelor în funcție de starea lor de uzură sau de vârstă, generată, în primul rând, dintr-o înlocuire sistematică a părților componente în funcție de timp și de uzură sau dintr-o înlocuire în funcție de timp și de uzură (în funcție de timp și de uzură).

46 **Mentenanța utilitatilor principalelor descarcătoare portabile**

Menținerea utilitatilor principalelor descarcătoare portabile în condiții de funcționare corectă este foarte importantă pentru asigurarea continuității și siguranței în utilizarea acestor echipamente. Pentru aceasta este necesar să se efectueze o mentenanță regulată și sistematică, care să includă verificarea și înlocuirea pieselor uzate, curățarea și lubrifierea componentelor, precum și verificarea și ajustarea parametrilor de funcționare.

Revisii și verificări efectuate de GDF SUEZ Energy România pentru instalațiile de utilizare a gazelor naturale

Realizarea verificărilor/revisiilor instalațiilor de utilizare a gazelor naturale este, conform prevederilor legislative, o obligație ce revine consumatorilor. Verificarea tehnică a instalațiilor de utilizare se realizează la maximum 2 ani, iar revisiile tehnice a instalațiilor de utilizare, la maximum 10 ani.

Revisiile este obligatorie și în următoarele cazuri:

- în urma accidentării instalației pe o perioadă mai mare de 6 luni;
- după orice accident care poate afecta integritatea de utilizare;
- în cazul intervențiilor operative de verificare/revisii la termeni.

GDF SUEZ Energy România poate oferi servicii de sistare a instalațiilor de gaze naturale. De altfel, GDF SUEZ Energy România oferă servicii de verificare/revisii tehnice și de intervenții de mentenanță pentru instalațiile de gaze naturale. Serviciile de verificare/revisii se poate face cu orice firmă autorizată ANRE.

Maintenance is a procedure that involves the inspection, the repair and the replacement of the installations or equipment.

The monitoring uses the partial uploading principle. This method has been used for engines and generators for almost 50 years. This monitoring system can be permanently installed on the machines.

The infrared thermograph method consists in the detection and the registration of the normal and abnormal heat values. This method was discovered in 1908 and is the best solution to identify the inner problems of a system. It also pays special attention to the environmental conditions that can influence data registration or monitoring.

The temperature sensors are electric devices that are incorporated in the switches and measure the temperature or the loads inside the device.

The thermographic angle must have enough space in order to detect the right angle. It is important to take the image from the same place all the time.

The exterior thermographic scanning is another method. Weather plays an important role in the problem detection.

Interview - Cristian Dandu, Marketing & Sales Director GDF SUEZ Energy Romania

The liberalization of the natural gas market is probably the most used topic lately...

The liberalization process is normal and natural, but the way in which it is done in Romania is a little bit different and it does not reflect the objective realities of the gas market. There is not a trading gas market, a functional network code and a balancing market. Postponing the liberalization of the internal gas price is not a good thing. We should have had by now a strategy for price liberalization, that should have been done according to some compulsory stages.

What determined the decrease of gas consumption?

First of all, the efficiency process of the industries that is determined by the competitors and the need to cut down costs by energetic efficiency. Then, the household consumers reduced their consumption needs because of the economic crisis. An important element on gas market economy in Romania is represented by the biggest fertilizer producers and the metallurgy sector, whose activity or lack of activity significantly influence the average gas price on the domestic market. Last year, GDF SUEZ Energy Romania stored more than 800 million cubic meters, more than 24% of the maximum storage capacity of 3,1 billion cubic meters. The company has a long-term contract for the imported gas and it tries to diversify the import area not only from Russia, but also from the western part of Europe, by the inter-connection Arad-

Szeged. Until now, GDF SUEZ Energy Romania has managed to ensure the continuation of gas supply which is very important. Moreover, the company maintains a good market price for the eligible customers.

Is GDF SUEZ Energy Romania's offer different from the others?

The offer of GDF SUEZ Energy Romania must be looked into and analysed overall. We have a good and competitive price and that is why we rank first as a supplier on the free market, after the producers. Moreover, the contract concluded by customers with GDF SUEZ Energy Romania means seriousness, a guarantee for gas supplying in normal conditions for all the customers. Our seriousness is also reflected in the type of long-term contracts for the imported gas that we have. In addition to the gas offer, the company proposes to its customers related services: revisions and verifications of the natural gas installations, energy audits, solutions for the consumption reduction, all these being offered in a package also. Moreover, GDF SUEZ Energy Romania offers electricity so we talk about an integrated supplier of energy: natural gas, electricity and services for customers. A lot of customers have chosen GDF SUEZ Energy Romania as a supplier of gas and electricity.

What are the direct and indirect advantages of such a package?

First of all, our customers have only one interlocutor in GDF SUEZ Energy Romania and they have the guarantee of quality for all the services received. Another advantage is the invoice by

CRISTIAN DANDU: „ROMÂNIA ARE 3,1 MILIARDE METRI CUBI

36

e-mail. Almost 15% of the customers in our portfolio have chosen to get the invoice by e-mail. This makes the relationship very easy: we supply gas, we send the invoice that can be received easily and the payment can be done in one of the over 13.000 pay points that we have. Using the Online Agency, the customers can check the consumed quantities of natural gas and can pay the invoice online. A novelty for our non-household customers is the online contracting. The customer does not have to come to our headquarters and we do not have to go to him. By digitizing more and more the relationship, the customer has a lot of benefits and for us this thing is an important way of interaction.

Point of view – Bitir Istrate

What is the main difference in the process of liberalization between the natural gas market and the electric energy market?

We talk about the technical elements, the structure of the consumers, the tariffs and the lack of the substitution product.

What determined this difference? Why was the electric energy market liberalized earlier and easier than the natural gas market?

The natural gas market is rigid. We mainly have residential consumers. The gas usage in winter is a sensitive topic because it is a brake for those who want to open this market.

What are the main particularities of the gas market?

To produce natural gas is a limited process. The transport and the distribution are subject to a natural monopoly. There are not so many transport networks. Not all the people are connected to the gas network. The natural gas depends on the temperature in order to be mea-

sured. These costs lead to an expensive process. Moreover, there are not Green Certificates. For the time being, biomass is not an alternative to produce energy. So these are all the problems.

Regarding the natural gas market there are only two important producers: OMV Petrom and Romgaz. How can we increase this market?

We can develop the infrastructure, the networks and the storage capacity from import by naval terminals.

Please, mention two or three important elements that are very important for the energy strategy of Romania in the next years.

Everybody talks about the energy security. This involves the national security. Other elements are: the energy efficiency of the production, the transport, the distribution and the consumption. We also have to reduce the losses.

What is your opinion regarding the energy strategy at the European level, as an unique consumer that follows the same rules or as entities?

The main purpose of the natural gas is to be transformed it into thermal energy. This energy is consumed according to the variation in the atmospheric temperature. Therefore, there is a consumption profile for each country according to weather and its size. So, we cannot talk about a unique model for all the possible cases.

60

indiani în anul de cântor. Considerăm gazele naturale drept
energie curată, care respectă mediul, și în România am
câștigat statutul de lider european în ceea ce privește
certificarea energiei verzi din partea de producție
de energie electrică. În România, energia este produsă
în principal prin centrale electrice care ard cărbune, gaze
sau petrol. În România, energia este produsă în principal
prin centrale electrice care ard cărbune, gaze sau petrol.
În România, energia este produsă în principal prin centrale
electrice care ard cărbune, gaze sau petrol.

The Wind Farms - Interview with Alexandru Buruiană, GDF SUEZ Energy Romania

GDF SUEZ Energy Romania has two functional wind farms: Gemelele and Baleni. Braila and Galati play an important role for GDF SUEZ. How important is the wind energy for this Group?

GDF SUEZ wants to become an important

player in the production market of electric energy in Romania. Renewable energy plays an important role in the development strategy of our Group.

What are the main important achievements of the two farms?

First of all, we managed to build those two farms very quickly. Practically, we needed just seven months to finish the construction. Moreover, the wind farm from Gemelele has a very good availability in March and April – a real record for Siemens in Europe.

When was the most difficult moment?

Last year, in Baleni, we had problems because of the floods and we couldn't work for a week.

What happens with the energy produced by the two wind farms?

It reaches the national system where it is used. At the end of 2013, 1% of the energy was sold in Romania.

What did you feel when you started building the first farm?

Obviously, we were happy, but soon we had to

take care of 20 more wind mills from Gemelele and 19 at Baleni.

What kind of wind mills do you use in these farms?

There are wind turbines with a triple rotor; its centre is situated at about 100 m above the soil. The rotation speed is of 1.500 tours per minute.

How many employees work in these farms?

There are 5 employees and a lot of partners. Altogether we are 20.

How important is it to be supported by the community?

The communication is very good and we support each other all the time.

What are the projects for the community in Baleni and Gemelele?

At Baleni, we are repairing the roads, we are digging a deep well and we are rebuilding the local school. At Gemelele, we support the folk dance team.

What are your plans for these farms until the end of this year?

We need maximum technical availability.

The Network Code

The implementation of the Network Code, beside the existence of a transaction and a gas balancing market, is an essential condition for a good developing of the free market of natural gas in Romania.

The Network Code is a complex mechanism, a set of rules that are well-defined. These rules are valid for all the users of the network: producers, importers, suppliers, distributors or final consumers of natural gas. This is the stage when it is required a better management of the National Transmission System and the elimination of the imbalances.

By the implementation of the Network Code, it is assumed: the disciplining of the natural gas market, the modernization of the process by the emerging new markets - such as the balancing market, the growth of safety in supplying the natural gas and also the continuation of the supplies. On the 4th of June, ANRE published on its official website www.anre.ro an order project regarding some measures that should lead to the introduction of the Network Code in the field of natural gas in Romania.

The most important measures are for the National Natural Gas Transmission Company "Transgaz" S.A. Medias that has the obligation to:

- finalize an online platform to reserve the capacity at input/output points from NTS and to be at the users' disposal to reserve the capacity for 2015-2016, by June 1st, 2015.
- elaborate a project of modification and completion of the Network Code for NTS not later than December 31st, 2014.
- implement SCADA system of command and data acquisitions from distance for all the input/output points in and from NTS, not later than December 31st, 2014.
- present to ANRE, in order to be approved, a suggestion of implementation for the balancing market, the calculation methodology of the imbalance and its settlement, starting with October 1st, 2015.

If the new rules are implemented, the users of the network will have the obligation to report daily the nomination for the next day, the distribution operators will communicate daily to the transmission operator the allocation of the quantities measured at the output points to the own distribution systems and they will also communicate to the users of the network the information related to the differences between the allocated and measured quantities.

The transmission company will have the obligation to supply to all the users of the network the data collected by SCADA referring to the natural gas flows registered at the input/

output points in/from SNT.

According to these rules, the final consumers will be the key element and they will decide the achievement and the development of the balancing in the transmission system, because they are the primary source of nomination of the natural gas volume that has to be delivered. They will have the task to express a correct nomination in order to reserve the transport capacity according to their real needs. If the reserved capacity is bigger than the needed one, it will lead to unjustified costs. The undersized capacity will lead to supplementary costs or to an imbalance in the market, or it will affect the other disciplined players.

Starting with 2009, the key customers of GDF SUEZ Energy Romania have been practicing the nomination process using the IT platform so that they will be prepared when the Network Code is implemented. This platform is accessible online and the customers have individual and secured accounts. The customers of GDF SUEZ Energy Romania can see the quantities consumed the previous year, but they also can see the imbalances created. They have the possibility to choose between the manual introduction of the required quantities and the automatic system generated ones.

Codul Rețelei: momentul implementării

În contextul evoluțiilor recente ale cadrului legislativ european, concretizate în adoptarea codului de rețea european, în România s-a lansat proiectul de lege care va modifica și actualiza legislația națională în domeniul rețelei de gaze și în domeniul activității de distribuție a energiei, în urma negocierii cu Comisia Europeană.

Regulamentul Codului de Rețea, adoptat de Consiliul de Administrație al ANRE pe data de 11 decembrie 2014, este un document care stabilește cadrul de referință și regulile de funcționare a rețelei de gaze în România și este aplicabil de la data de 1 octombrie 2015.

Unul din scopurile principale ale proiectului este de a asigura o funcționare eficientă și sigură a rețelei de gaze, precum și de a facilita dezvoltarea pieței de energie în România. Acest lucru va fi realizat prin introducerea unor noi reguli de funcționare a rețelei, precum și prin modernizarea sistemelor de gestionare a rețelei.

Implementarea Codului de Rețea va avea un impact semnificativ asupra activității de distribuție a energiei în România. Este important să se asigure o tranziție ordonată și să se asigure că toți utilizatorii rețelei sunt informați și pregătiți pentru noile reguli.

Alternatives - Carmen Uscatu

What motivates you to go on?

I am motivated by the people I meet. Moreover, I have realized how happy I must be just because I am healthy.

How can you describe a day of your life?

„Damenii sunt dornici să te sprijine dacă știi ce să le ceri”

În anul 2012, alături de Bianca Vălcuș și Oana Chiriac, Carmen Uscatu a fondat Asociația „Damenii”, un departament de femei care își creează spațiul în jurul activității de cancer din România.

Asociația este un proiect de inițiativă socială care are ca scop principal sprijinirea femeilor afectate de cancer și a familiilor lor. Femeile din cadrul asociației se ajută reciproc și oferă suport emoțional și informațional.

Carmen Uscatu este o femeie puternică și optimistă, care crede în forțele bune ale oamenilor. Ea este convinsă că, împreună, putem face diferența și putem câștiga împotriva cancerului.

Programul „Energy for a chance to life” este o oportunitate excelentă pentru femeile afectate de cancer și pentru familiile lor. Acest program oferă suport financiar și emoțional, precum și acces la servicii medicale de ultimă generație.

I really do what I like. My hobby has turned into a job. My days are never alike. We identify our patients' needs, we go on our campaign to get funds and we implement our projects.

How difficult

is it to be sustained in our society?

It is fascinating to see how many people want to help others if you know exactly what to ask from them. Pro TV is one of our partners. In 2013, Ogilvy&Mather Romania was next to us to gather funds.

Which is your greatest satisfaction?

I am always satisfied, but the best feeling is when I can help a child with chemotherapy, radiotherapy and surgery treatment. „Energy for a chance to life” is the program started by GDF SUEZ Energy Romania. GDF SUEZ is the company where the employees have understood the importance of involvement in projects on the long run. We want to create the perfect conditions to diagnose the cancer in children and adults cases. This will lead to an increasing of the survival rate. The labs from Fundeni are being renovated now.

“Energy for a chance to life” is the program

started by GDF SUEZ Energy Romania

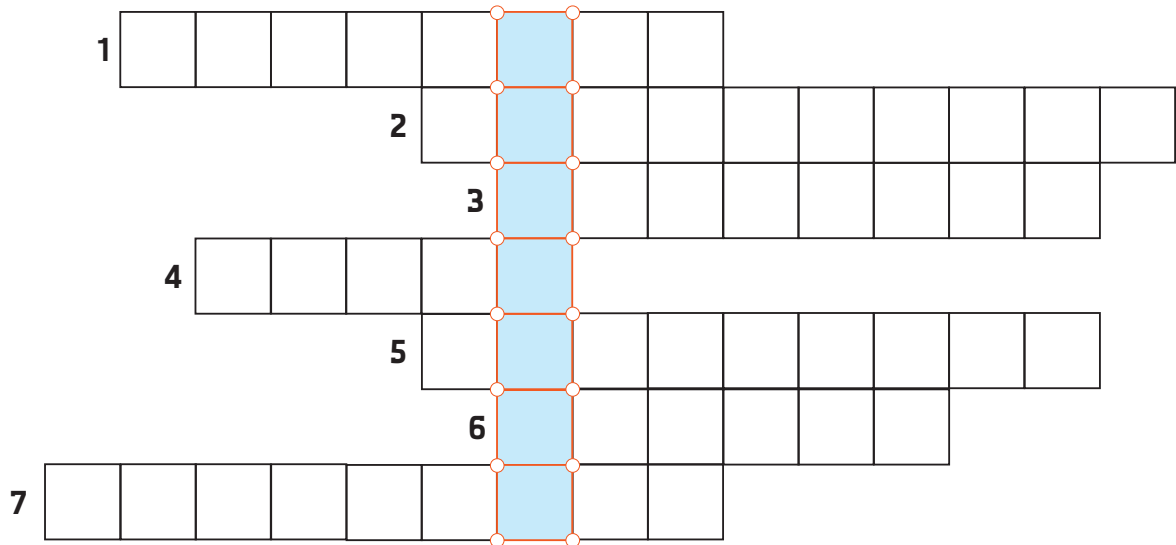
GDF SUEZ is the company where the employees have understood the importance of involvement in projects on the long run. We want to create the perfect conditions to diagnose the cancer in children and adults. This will lead to the increase of the survival rate. The labs from Fundeni are being renovated now.

What have you learnt all these years?

When you want to do something and you believe in it, it will happen.

How can you convince someone to become a volunteer in your association?

This determination must come from inside. Our volunteers are the strongest and happiest people because they have saved lives. I can say that they are angels on Earth.

Energia din cuvinte

Rezolvă corect puzzle-ul și vei descoperi, pe verticală, compania alături de care GDF SUEZ va construi trei reactoare nucleare în Marea Britanie.

1. Numele proiectului care va deveni centrala geotermală a Africii.
2. Material controversat despre care se consideră că blochează circulația aerului și produce condens în interiorul izolației în cazul reabilitării termice.

3. Companie care dezvoltă un rezervor subteran de gaz în China.

4. Birol, economist șef al IEA.

5. Răzvan, numele ministrului delegat pentru Energie.

6. Numele celui de-al doilea parc eolian dezvoltat de GDF SUEZ Energy România.

7. Nume de județ cu care compania Safage a semnat un important contract de colaborare.

62

Biocombustibilii perfecți din plantele care cresc în zonele deșertice

Conform site-ului energypost.eu, echipele de cercetători ale Institutului Masdar din Abu Dhabi au făcut o descoperire ce ar putea aduce schimbări majore în tehnologia biocombustibililor. Cercetătorii Institutului Masdar au vrut să descopere o nouă sursă de biomasă analizând o specie de plante ce s-a adaptat condițiilor de viață din zonele aride, deșertice, dar bogate în săruri - halofitele - ideale din punct de vedere al resurselor consumate și al potențialului de cultivare - 20% din suprafața Pământului este acoperită de zone deșertice, iar 97% de apă sărată. Oamenii de știință au descoperit că specia de halofite cercetată are un nivel redus de lignină și este bogată în tipurile de zaharuri ce pot fi transformate în hidrocarburi, procesul de producție al acestora producându-se la temperaturi mai mici, deci cu un consum mai redus de energie. Surprinzător, implementarea rezultatelor cercetării nu s-a produs într-o zonă aridă, ci a fost aleasă o altă modalitate: acvacultura - dezvoltarea culturii de halofite având drept fertilizator azotul, fosforul și potasiul - elemente chimice poluatoare ale oceanelor, aflate în suspensie în apa acestora.

Gătește cu energie solară!

Pentru un grătar obișnuit ai nevoie de cărbuni sau lemne, dar ce ai spune de o metodă de a găti în aer liber fără să fie nevoie de arderea combustibililor fosili? Grătarul ce poartă denumirea de Solar Wilson înmagazinează energia solară, care poate fi folosită pentru gătit în timp ce soarele se află încă pe cer, dar și în timpul nopții. Grătarul special Solar Wilson poate stoca energia termică produsă de soare pentru până la 25 de ore, ea putând fi eliberată la temperaturi de până la 230°C. Această tehnologie a fost realizată de David Wilson, profesor la MIT, și reprezintă o alternativă pentru gătit foarte prietenoasă cu mediul. Sursa: inventatori.ro

text SIMONA GEORGESCU foto SHUTTERSTOCK

Fără griji

Viața este mai simplă când îți știi familia și afacerea bucurându-se de confort în siguranță. De aceea, am creat pentru dumneavoastră ofertele Asigaz de verificări și revizii ale instalației interioare de gaze naturale și centrale termice.

- ✓ **Garanția de calitate** GDF SUEZ Energy România;
- ✓ **Peste 250 de specialiști** experimentați, certificați ANRE și ISCIR;
- ✓ **Flexibilitate:** veți achita contravaloarea serviciilor Asigaz odată cu factura de gaze naturale, în peste 13.500 de puncte de plată a acesteia, la partenerii noștri comerciali și bancari;
- ✓ **Servicii suplimentare*** pentru buna funcționare a instalației interioare de gaze naturale și a centralei termice.

Alegeți acum ofertele Asigaz Rezident pentru persoane fizice, Asigaz Incassa pentru asociații de locatari sau Asigaz Profin pentru companii!

* Aceste servicii nu intră în prețurile standard ale pachetelor Asigaz și fac obiectul unui deviz separat.

CALENDAR DE EVENIMENTE PE PIAȚA DE ENERGIE

28-30 IULIE 2014

AIAA Propulsion and Energy, Cleveland, SUA
www.aiaa.org/propulsionenergy2014

Este o conferință care are ca temă principală de dezbateri sistemul energetic și pe cel al propulsiei, propunându-și să prezinte soluții pentru dezvoltarea unor tehnologii care să producă energie verde, găsirea unui mecanism energetic performant, dar care să respecte și condițiile mediului înconjurător.

27 IULIE – 1 AUGUST 2014

International Solar Energy Society Asia Pacific Conference, Tokyo, Japonia
www.10times.com/solar-energy-tokyo

Este una dintre cele mai complexe conferințe organizate în Japonia, care va acoperi subiecte de discuție precum energia fotovoltaică, aplicațiile solare, arhitectura bioclimatică, energia eoliană, utilizarea și conversia biomasei, energia generată de oceane, cea geotermală. În cadrul conferinței vor lua cuvântul unii dintre cei mai proeminenți speakeri.

29 IULIE – 2 AUGUST 2014

International Symposium „ICOHTEC 2014”, Brașov, România
www.icohtec.org/brasov2014/theme/

Studiul tehnologiei în perioada tranziției este tema acestui simpozion organizat în țara noastră. În contextul rupturilor politice și socio-economice prin care trec societățile la nivel global, are loc o analiză a tehnologiilor, conceptelor și aplicabilității. Mai ales că orice criză a civilizației determină și schimbări tehnologice.

3 – 9 AUGUST 2014

Very High Energy Phenomena in the Universe Conference, Qui Nhon, Vietnam
www.10times.com/highenergy

Organizată de către Rencontres du Vietnam, conferința va avea ca subiecte de dezbateri energia generată de Univers și felul în care aceasta poate fi utilizată în folosul nostru, pentru o existență mai bună. De asemenea, nici materia neagră nu va fi exclusă din discuțiile participanților.

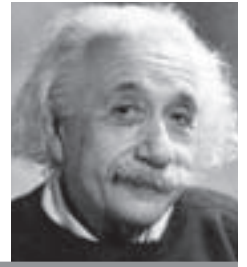
12 – 13 AUGUST 2014

International Conference on Energy (ICOE), Colombo, Sri Lanka
www.energyconference.co

Tema conferinței este „Criza energetică și viitorul energiei” și vor avea loc discuții și dezbateri, între cercetători, manageri, oameni de știință, despre felul în care se folosește energia, alte forme de energie care ar putea fi folosite în viitor etc.

ALBERT EINSTEIN
Fizician

Eliberarea energiei atomice nu a creat o nouă problemă. Ea a făcut pur și simplu mai urgentă necesitatea de a rezolva una deja existentă.

STEVE JOBS
CEO Apple Computer

Această revoluție a informațiilor este și o revoluție a energiei libere, dar de altă natură: energie intelectuală gratuită. Este greu de acceptat, dar calculatorul nostru Macintosh are nevoie de mai puțină energie decât un bec de 100 de wați pentru a salva numeroase ore dintr-o zi. Ce va fi capabil să facă peste 10 sau 20 de ani de acum înainte, sau chiar 50?

STEPHEN HAWKING
Fizician

Aș dori ca fuziunea nucleară să devină o sursă de energie. Aceasta ar oferi un izvor inepuizabil de energie, fără poluare sau încălzire globală.

Chestionar OXYGEN

Ajutați-ne să facem cea mai bună revistă de energie – pentru dumneavoastră!

OXYGEN. Energie pentru afaceri este o revistă dedicată clienților mari GDF SUEZ Energy România, oamenilor de afaceri și partenerilor, autorităților, specialiștilor și jurnaliștilor interesați de domeniul energiei.

GDF SUEZ Energy România dorește ca OXYGEN să fie un vehicul de comunicare pentru cât mai mulți cititori. Avem nevoie de opiniile și comentariile dumneavoastră, pentru a face din această publicație una de referință pentru întreaga industrie.

Vă rugăm să ne trimiteți opiniile voastre prin fax, e-mail sau la adresa redacției, completând chestionarul de mai jos.

Vă mulțumim pentru sprijin!

Nume și prenume:

Companie: **Funcție:**

Telefon sau e-mail:

1. Ce impresie v-a făcut revista OXYGEN?

- Se diferențiază clar de alte reviste de energie de pe piața locală și este o surpriză plăcută.
- Este o revistă interesantă, dar nu mi-a atras atenția în mod deosebit.

2. Cât timp credeți că veți petrece citind revista?

- Sub 5 minute
- 5-10 minute
- 15-30 de minute
- Peste 30 de minute

3. Care este atuul (care sunt atuurile) revistei?

- Designul modern, de impact
- Textele profesionist scrise și editate
- Imaginile de bună calitate
- Calitatea tiparului și a hârtiei

4. Cum priviți prezența paginilor de publicitate în revistă?

- Este un lucru bun, cititorii pot afla informații despre diferite companii și ofertele lor.
- Sunt utile, dar nu arată profesionist.
- Nu le dau atenție, trec peste ele.

5. Ce subiecte ați dori să vedeți dezvoltate în revistă?

.....

Desprindeți această foaie și trimiteți-ne-o:

1. prin fax, la numărul **+40 21 203 56 31** sau
2. scanată, prin e-mail, la adresa **oxygen@ringier.ro** sau
3. prin poștă, pe adresa **Ringier România, Bd. Dimitrie Pompeiu nr. 6, sector 2, București, „Pentru Oxygen“.**

„Oamenii sunt dornici să te sprijine dacă știi ce să le ceri“

interviu de SIMONA GEORGESCU foto ARHIVA PERSONALĂ

În anul 2012, alături de Bianca Voinescu și Oana Gheorghiu, Carmen Uscatu a fondat Asociația Dăruiește Viață, din dorința de a găsi soluții care să crească șansele la viață ale bolnavilor de cancer din România.

Realizările asociației sunt impresionante, ce vă motivează în această luptă, începută ca o activitate de voluntariat?

C.U. Cred că fiecare dintre noi are motivații diferite. Pe mine mă motivează oamenii pe care i-am cunoscut de când fac acest lucru. Pe de altă parte, cred că niciuna dintre noi nu am fi realizat cât de fericite suntem pentru atât de banalul motiv că suntem sănătoase.

Cum arată o zi de muncă din viața ta?

C.U. Am marea șansă de a face ce-mi place. Ceea ce ieri a fost un hobby, astăzi este job. Înainte de a ne profesionaliza hobby-ul, eu și Oana lucram nopțile și în weekend. Nici acum programul nu este unul obișnuit: poate începe uneori foarte de dimineață, dacă avem ceva de finalizat, și să fim la diferite întâlniri la nouă seara. Putem aloca duminica unei deplasări, pentru a fi luni, la prima oră, la Clinica de copii Louis Turcanu din Timișoara, iar marți să fim din nou în București, pentru o nouă zi de muncă. Zilele nu seamănă unele cu altele, proiectele pe care noi le derulăm sunt complexe: pornesc de la identificarea nevoilor pacienților unui spital, continuă cu crearea unei campanii de comunicare pentru strângere de fonduri și se finalizează cu implementarea proiectului și raportarea.

Cât de greu este să găsești sprijin în această luptă, în societatea românească?

C.U. Este fascinant să descoperi că oamenii sunt dornici să te sprijine dacă știi ce să le ceri. Întotdeauna când ne-am propus ceva am reușit să strângem în jurul nostru persoane care ne-au ajutat necondiționat. Paula Herlo, președinta onorifică a asociației, ne-a fost alături din 2009. PRO TV a fost partenerul nostru media în toate campaniile. Agenția Ogilvy & Mather România a lucrat alături de noi pro bono la lansarea, în noiembrie 2013, a platformei de strângere de fonduri Bursa de Fericire.

Care este cea mai mare satisfacție a ta în această luptă?

C.U. Satisfacții mici am aproape zilnic, pentru că munca noastră e una făcută din convingere și ne aduce bucurii. Dar sistemul medical românesc are nevoie de schimbări majore, de o strategie coerentă, care să vină din partea autorităților. Fără o politică coerentă din partea Ministerului Sănătății, lucrurile pe care noi le facem aduc după sine altele care trebuie făcute și uneori simți că nu mai vezi luminița. Cea mai mare satisfacție o voi avea probabil atunci când voi putea să spun: da, avem un centru în România unde copilul bolnav de cancer poate beneficia de toate procedurile de care poate avea nevoie pe parcursul tratamentului: chimioterapie, radioterapie, chirurgie. În plus, copilul bolnav de cancer, pentru că stă mult timp în spital, are nevoie să-și poată continua școala, să poată beneficia, împreună cu părinții, de serviciile unui psiholog, să poată avea parte și de distracție. Când și dacă vom ajunge acolo, doar de noi depinde.

„Energie pentru o șansă la viață“ este programul demarat alături de GDF SUEZ Energy România. La ce nivel de implementare a ajuns în acest moment?

C.U. GDF SUEZ Energy România este compania în care angajații au înțeles cât de importantă este implicarea în proiecte ce aduc reale beneficii bolnavilor de cancer, pe termen lung. Proiectul derulat împreună presupune crearea, în România, a condițiilor pentru diagnosticarea în profunzime a cancerului la copii și adulți, lucru ce va conduce la creșterea ratei de supraviețuire a pacientului cu cancer. O diagnosticare în profunzime și o urmărire, pe parcursul tratamentului, a stadiului bolii, cu ajutorul analizelor de biologie moleculară, sunt absolut necesare în România, pentru ca șansele de succes ale tratamentului să se poată apropia de media europeană. Am reușit să achiziționăm aparatura necesară

modernizării Laboratoarelor de Flowcitometrie și Cariotipare de la Institutul Clinic Fundeni. În acest moment, laboratoarele se renovează, urmând ca de la finalul lunii mai să fie posibilă realizarea analizelor atât de necesare în bolile onco-hematologice.

Ce ai învățat în toți acești ani de „luptă“?

C.U. Am învățat că, atunci când îți dorești un lucru și tu crezi că acel lucru e posibil, el se și întâmplă.

Cum ai convinge pe cineva să devină voluntar în asociația voastră?

C.U. Convingerea trebuie să vină din interiorul fiecăruia. Voluntarii noștri sunt cei mai puternici oameni și, cred eu, cei mai fericți, pentru că au salvat vieți. Cine i-a întâlnit spune că sunt îngeri pe Pământ.

Agenția Online: un singur click pentru ghișeul dumneavoastră virtual

GDF SUEZ Energy România vă pune la dispoziție Agenția Online, locul unde puteți vizualiza istoricul consumului și plăti factura printr-un singur click.

Este simplu: aveți, 24 de ore zilnic, un serviciu disponibil în premieră pentru clienții de energie, la adresa <https://agentia.gdfsuez.ro/>.

Aproape de dumneavoastră

Consilierii GDF SUEZ Energy România sunt alături de clienți în orice moment, astfel încât dumneavoastră beneficiați de suportul dedicat al echipelor noastre pentru:

- analiza ansamblului dumneavoastră de energie, a evoluțiilor pieței și pentru calcularea unor viitoare volume;
- soluții de gestionare eficientă a costurilor energetice și de creștere a controlului asupra acestora;
- variante concrete de acțiune, traductibile în măsuri care conduc la reducerea facturii de energie și la vizibilitate asupra acesteia.

Nu ezitați să apelați la consilierii noștri, pentru orice întrebare legată de energie sau servicii conexe din ofertele GDF SUEZ Energy România!

www.gdfsuez.ro

GDF SUEZ